

**Житомирський державний університет
імені Івана Франка**

Н. М. Мирончук

**КОНТЕКСТНА ПІДГОТОВКА
МАЙБУТНІХ ВИКЛАДАЧІВ ВИЩОЇ ШКОЛИ
ДО САМООРГАНІЗАЦІЇ У ПРОФЕСІЙНІЙ ДІЯЛЬНОСТІ:
ТЕОРІЯ І ПРАКТИКА**

Монографія

Житомир
Вид. О. О. Євенок
2020

УДК 378.147:37.013

М 64

*Рекомендовано до друку Вченою радою
Житомирського державного університету імені Івана Франка
(протокол № 4 від 30 квітня 2020 року)*

Рецензенти:

Мачинська Н. І., доктор педагогічних наук, професор, завідувач кафедри початкової та дошкільної освіти Львівського національного університету імені Івана Франка.

Петренко О. Б., доктор педагогічних наук, професор, професор кафедри теорії і методики виховання Рівненського державного гуманітарного університету.

Романова Г. М., доктор педагогічних наук, професор, професор кафедри професійної та вищої освіти Центрального інституту післядипломної освіти ДЗВО “Університет менеджменту освіти” НАПН України.

Мирончук Н. М.

М 64 **Контекстна підготовка майбутніх викладачів вищої школи до самоорганізації у професійній діяльності: теорія і практика:** монографія. Житомир: Вид. О. О. Євенок, 2020. 400 с.
ISBN

У монографії розкриваються теоретико-методологічні основи та організаційно-методичні засади контекстної підготовки майбутніх викладачів вищої школи до самоорганізації у професійній діяльності у межах методологічно-цільового, теоретико-контекстуального, концептуально-проективного, організаційно-методичного блоків дослідницької роботи, які представляють чотири взаємопов'язані розділи монографії.

Видання адресоване науковцям, докторантам, аспірантам, науково-педагогічним працівникам закладів вищої освіти, майбутнім викладачам вищої школи.

УДК 378.147:37.013

©Н. М. Мирончук, 2020

ISBN

ЗМІСТ

ПЕРЕДМОВА.....	5
РОЗДІЛ 1. САМООРГАНІЗАЦІЯ У ПРОФЕСІЙНІЙ ДІЯЛЬНОСТІ ЯК МІЖДИСЦИПЛІНАРНИЙ КОНЦЕПТ ТА ПЕДАГОГІЧНИЙ ФЕНОМЕН.....	10
1.1. Філософсько-соціальні засади самоорганізації особистості викладача вищої школи у професійній діяльності.....	10
1.2. Концепт самоорганізації у категоріальному полі теорії і методики професійної підготовки педагога.....	27
1.3. Методологічна модель дослідження проблеми контекстної підготовки майбутніх викладачів вищої школи до самоорганізації у професійній діяльності.....	49
Висновки до першого розділу	80
РОЗДІЛ 2. ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ КОНТЕКСТНОЇ ПІДГОТОВКИ МАЙБУТНІХ ВИКЛАДАЧІВ ВИЩОЇ ШКОЛИ ДО САМООРГАНІЗАЦІЇ У ПРОФЕСІЙНІЙ ДІЯЛЬНОСТІ.....	82
2.1. Викладач закладу вищої освіти як суб'єкт самоорганізації у професійній педагогічній діяльності.....	82
2.2. Сутність, специфіка та складові самоорганізації майбутніх викладачів вищої школи у професійній діяльності.....	103
2.3. Проблема контекстної підготовки майбутніх викладачів вищої школи до самоорганізації у професійній діяльності у вітчизняній і зарубіжній педагогічній теорії.....	118
2.4. Особливості програм підготовки майбутніх викладачів вищої школи у зарубіжних країнах.....	131
2.5. Характеристика контекстно-професійної спрямованості змісту вітчизняних програм підготовки майбутніх викладачів вищої школи до самоорганізації у професійній діяльності.....	155
2.6. Аналіз сучасного стану підготовленості викладачів закладів вищої освіти та майбутніх фахівців до самоорганізації у професійній діяльності.....	170
Висновки до другого розділу.....	177
РОЗДІЛ 3. КОНЦЕПТУАЛЬНІ ЗАСАДИ МОДЕЛЮВАННЯ ПРОЦЕСУ КОНТЕКСТНОЇ ПІДГОТОВКИ МАЙБУТНІХ ВИКЛАДАЧІВ ВИЩОЇ ШКОЛИ ДО САМООРГАНІЗАЦІЇ У ПРОФЕСІЙНІЙ ДІЯЛЬНОСТІ.....	180
3.1. Концепція дослідження проблеми контекстної підготовки майбутніх викладачів вищої школи до самоорганізації у професійній діяльності.....	180
3.2. Змістово-компонентна структура, критерії, показники та рівні сформованості компетентності самоорганізації майбутніх викладачів вищої школи у професійній діяльності.....	191

3.3. Модель контекстної підготовки майбутніх викладачів вищої школи до самоорганізації у професійній діяльності.....	224
Висновки до третього розділу.....	245
РОЗДІЛ 4. МЕТОДИЧНА СИСТЕМА КОНТЕКСТНОЇ ПІДГОТОВКИ МАЙБУТНІХ ВИКЛАДАЧІВ ВИЩОЇ ШКОЛИ ДО САМООРГАНІЗАЦІЇ У ПРОФЕСІЙНІЙ ДІЯЛЬНОСТІ.....	247
4.1. Організаційно-педагогічні засади проектування змісту, форм та методів контекстної підготовки майбутніх викладачів вищої школи до самоорганізації у професійній діяльності.....	247
4.2. Контекстно-змістові основи підготовки майбутніх викладачів вищої школи до самоорганізації у професійній діяльності.....	260
4.3. Проектування змісту навчання майбутніх викладачів вищої школи до самоорганізації у професійній діяльності на засадах ситуаційно-контекстного підходу.....	272
4.4. Навчально-методичне забезпечення контекстної підготовки майбутніх викладачів вищої школи до самоорганізації у професійній діяльності.....	287
4.5. Методичні інструменти та методика реалізації контекстної підготовки майбутніх викладачів вищої школи до самоорганізації у професійній діяльності.....	294
Висновки до четвертого розділу	323
ВИСНОВКИ.....	326
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ.....	331
ДОДАТКИ.....	362

ПЕРЕДМОВА

У межах визначених державними документами цілей, завдань та напрямів розвитку освіти в Україні (урізноманітнення моделей організації освіти, модернізації змісту освіти, оновлення змісту підготовки, інформатизації освіти, модернізації навчальної діяльності закладів вищої освіти) особливу роль виконує викладач вищої школи, який скеровує свої зусилля на підготовку майбутніх фахівців, які повинні бути спроможними реалізовувати визначені державою освітні завдання. З огляду на це, викладач вищої школи має бути особистістю, здатною до генерування інноваційних ідей, уміти мислити і діяти системно за різних умов і обставин, ефективно включатися у систему освітніх модернізацій, конструювати професійне поле діяльності, здійснювати продуктивні дії.

Тому очевидно, що компетентність самоорганізації є затребуваною системною якістю в умовах сучасних освітніх реформ і може бути визнана як важлива умова і засіб самореалізації викладача вищої школи, а також вирішення ним завдань професійної діяльності. Необхідність сформованості у фахівця здатностей до самоорганізації задекларована положеннями державних освітніх документів (Закон України “Про вищу освіту” (2014 р.), Національна стратегія розвитку освіти в Україні на період до 2021 року, Національна доктрина розвитку освіти (2002)), вимогами Національної рамки кваліфікацій (зі змінами 2019 р.), де провідним критерієм підготовленості майбутніх викладачів вищої школи до професійної діяльності визнано здатність вільно мислити та володіти вміннями й навичками самоорганізовуватися в сучасних умовах.

Аналіз освітньо-професійних програм підготовки майбутніх викладачів вищої школи засвідчив недостатнє представлення компетентності самоорганізації з-поміж загальних і фахових компетентностей, низький відсоток відображення її контенту в змісті навчальних планів і програм навчальних дисциплін.

Системне вивчення комплексу наукових джерел надало змогу визначити значущі для розв’язання нашої проблеми розвідки: щодо професійного становлення, розвитку і самовдосконалення особистості як суб’єкта професійної діяльності, формування його професіоналізму і фахової майстерності (К. Абульханова, О. Антонова, С. Вітвицька, О. Дубасенюк, І. Зязюн, В. Ковальчук, Н. Кузьміна, А. Кузьмінський, О. Петренко, В. Семиченко, Н. Сидорчук, В. Сластьонін, Л. Сущенко, В. Фрицюк, О. Чудіна та ін.); підготовки викладача вищої школи до професійно-педагогічної діяльності у вітчизняній (Н. Батечко, О. Гура, В. Каплінський, В. Кравченко, Н. Мачинська, Н. Ничкало, Г. Романова, Р. Серьожникова, С. Сисоєва, Д. Чернілевський та ін.) і зарубіжній (Я. Бельмаз, Л. Лебедик, О. Проценко, М. Сахно, А. Сбруєва, С. Сисоєва, Т. Харченко та ін.) практиці; контекстної підготовки майбутніх фахівців (Е. Бейкер, Р. Бернс, А. Вербицький, Н. Дем’яненко, П. Еріксон, В. Желанова, О. Шапран та ін.); теорії

самоорганізації у професійній діяльності (О. Вознюк, В. Кремень, С. Кульневич та ін.); дослідження феномену самоорганізації у педагогіці (В. Андреев, В. Арешонков, І. Гук, О. Гура, О. Демченко, Н. Дуднік, А. Килівник, С. Кульневич, Т. Новаченко, Т. Приходько, А. Яворський та ін.), однак відсутні цілісні дослідження щодо контекстної підготовки майбутнього викладача вищої школи до самоорганізації у професійній діяльності.

Таким чином, осмислення тенденцій розвитку вищої освіти, вивчення результатів наукових досліджень щодо теорії й практики професійної підготовки майбутніх викладачів вищої школи, рефлексія власного науково-педагогічного досвіду дозволяють констатувати наявність суперечностей на таких рівнях:

– на рівні концептуалізації процесу самоорганізації майбутнього викладача вищої школи у професійній діяльності: між об'єктивно визначеною необхідністю теоретичного осмислення процесу формування компетентності самоорганізації у майбутніх викладачів вищої школи та недостатньою розробленістю відповідних науково-обґрунтованих змістових, організаційно-педагогічних та методичних засобів;

– на рівні визначення мети підготовки фахівців магістерського рівня: між соціальною потребою сучасного українського суспільства в активних, ініціативних, відповідальних, автономних, компетентних фахівцях, здатних розв'язувати складні професійні завдання, що характеризуються невизначеністю умов і вимог, та не завжди достатньою зорієнтованістю освітніх програм щодо такої підготовки;

– на рівні організації процесу формування компетентності самоорганізації майбутнього фахівця у вищій школі: між підвищенням вимог до рівня професійної підготовки майбутніх викладачів вищої школи й відсутністю апробованих моделей, технологій, форм, методів, прийомів і засобів навчання, спрямованих на формування у них компетентності самоорганізації у професійній діяльності;

– на рівні особистісно-професійних запитів та потреб: між труднощами самоорганізаційного характеру в професійно-педагогічній діяльності викладачів вищої школи та нерозробленістю теоретико-методичних основ підготовки студентів магістратури до їх подолання в професійній діяльності; між потребою сформованості у викладачів компетентності самоорганізації та відсутністю цілеспрямованої роботи з формування у них здатності до самоорганізації у професійній діяльності.

Мета дослідження передбачала здійснити цілісне обґрунтування теоретичних і методичних основ контекстної підготовки майбутніх викладачів вищої школи до самоорганізації у професійній діяльності.

Відповідно, реалізація мети дослідження спрямовувалася на розв'язання таких завдань:

– проаналізувати стан розробленості проблеми в педагогічній теорії та практиці, визначити методологічні підходи до її розв'язання;

– розкрити теоретичні засади контекстної підготовки майбутніх викладачів

вищої школи до самоорганізації у професійній діяльності, узагальнити вітчизняний та зарубіжний досвід;

- розробити концепцію дослідження проблеми та обґрунтувати структурно-функціональну модель контекстної підготовки майбутніх викладачів вищої школи до самоорганізації у професійній діяльності;

- визначити змістово-компонентну структуру, критерії, показники та рівні сформованості компетентності самоорганізації майбутніх викладачів вищої школи у професійній діяльності;

- спроектувати методичну систему контекстної підготовки майбутніх викладачів вищої школи до самоорганізації у професійній діяльності;

- створити навчально-методичні матеріали для забезпечення контекстної підготовки майбутніх викладачів вищої школи до самоорганізації у професійній діяльності.

Провідною *ідеєю дослідження* є положення про те, що цілеспрямована, спеціально організована підготовка майбутніх викладачів вищої школи до самоорганізації у професійній діяльності має здійснюватися в умовах відтворення предметного та соціального контексту середовища майбутньої професійної діяльності за органічного поєднання навчальної й навчально-професійної діяльності магістрантів через упровадження спеціально розробленої методичної системи.

Вихідні положення концепції ґрунтуються на реалізації взаємопов'язаних *концептів*, які забезпечують розкриття головної ідеї на методологічному, теоретичному та практичному рівнях.

Методологічний концепт включає фундаментальні філософські, психолого-педагогічні, культурологічні ідеї, які базуються на загальнонаукових та конкретно-наукових підходах щодо проблеми контекстної підготовки майбутніх викладачів вищої школи до самоорганізації у професійній діяльності. У нашому дослідженні основу методологічного концепту складають системний, синергетичний, діяльнісний, аксіологічний, суб'єктний, компетентнісний, ситуаційно-контекстний, рефлексивно-ресурсний підходи, які описано у першому розділі монографії.

Застосування *системного підходу* дає змогу розглядати педагогічну систему підготовки майбутнього викладача вищої школи на принципах єдності теорії й практики, цілісності та взаємозв'язку її складників у комплексному спрямуванні на формування у майбутніх фахівців здатності ефективно організовувати власну працю у динамічних умовах педагогічної реальності. *Синергетичний підхід* ґрунтується на використанні ідей синергетики для розуміння особливостей систем, що саморозвиваються, саморегулюються, і забезпечує вивчення компетентності самоорганізації у професійній діяльності як відкритої системи, що розвивається відповідно до вимог професійної підготовки та майбутньої професійної діяльності. У межах *діяльнісного підходу* в процесі фахової підготовки майбутніх викладачів вищої школи до самоорганізації у професійній діяльності мають бути засвоєні та практично апробовані система способів і прийомів самоорганізації у процесі здійснення

педагогічної діяльності, уміння та навички самоорганізації у професійній педагогічній діяльності, педагогічно-професійні методи роботи, які забезпечують ефективну самоорганізацію у професійній діяльності та успішне становлення майбутнього професіонала.

Використання *аксіологічного підходу* в дослідженні детерміноване розумінням того, що майбутній викладач як суб'єкт педагогічного процесу є ціннісно-мотивованим суб'єктом діяльності, який організовує власну діяльність і проектує певну траєкторію свого руху в навчальній/навчально-професійній діяльності з урахуванням ціннісних орієнтирів, у тому числі й самоцінності та особистісної значущості саморозвитку. *Суб'єктний підхід* у дослідженні спрямовується на формування професійної суб'єктності магістранта, спонукання його прагнення до самоусвідомлення, самозміни, збагачення пізнавальних мотивів у процесі сприйняття цілей і змісту навчальної діяльності, прояву рефлексії та саморефлексії навчальної діяльності й власної особистості, необхідні для розв'язання протиріччя між наявними можливостями майбутніх фахівців і тими, що необхідні для успішної самоорганізації у навчальній/навчально-професійній/професійній діяльності. Реалізація положень *компетентнісного підходу* забезпечує створення сприятливих умов для формування у майбутніх викладачів визначеного комплексу загальних та спеціальних компетентностей, які впливають на розвиток у суб'єктів навчання професійної спрямованості й компетентності самоорганізації у професійній діяльності.

Ситуаційно-контекстний підхід реалізує ідею створення на етапі професійної підготовки умов реального перебігу професійної діяльності, які створюють можливість для ефективного переходу майбутніх викладачів вищої школи від навчальної до професійної діяльності; забезпечує інтеграцію майбутніх фахівців у професійне середовище та сприяє формуванню досвіду самоорганізації на основі включення магістрантів у реальні та уявні (змодельовані) професійно орієнтовані ситуації самоорганізації. У руслі *рефлексивно-ресурсного підходу* створюються умови для ефективного аналізу, використання та розвитку внутрішніх і зовнішніх ресурсів кожного магістранта у реальних чи модельованих професійно орієнтованих ситуаціях самоорганізації.

Теоретичний концепт дослідження визначає систему вихідних положень і понять, покладених в основу розуміння процесу контекстної підготовки майбутніх викладачів вищої школи до самоорганізації у професійній діяльності й характеризується розробленням і науковим обґрунтуванням концептуальної моделі контекстної підготовки магістрантів до самоорганізації у професійній діяльності. На цьому рівні здійснюється аналіз, синтез та узагальнення досліджуваних фактів; визначаються сутнісні основи, специфіка, психологічні механізми процесу самоорганізації; структурні компоненти, критерії, рівні компетентності самоорганізації як досліджуваного конструкта, а також визначається підсистема цілей, завдань, функцій, яка будується на системі загальнодидактичних і специфічних принципів підготовки.

Практичний концепт передбачає розроблення та впровадження у процес професійної підготовки майбутніх викладачів вищої школи методичної системи їх підготовки до самоорганізації у професійній діяльності. На цьому рівні відбувається експериментальна апробація відповідної моделі та методики її реалізації, здійснюється розробка діагностичного інструментарію для оцінювання рівня сформованості компетентності самоорганізації майбутніх викладачів вищої школи.

У першому розділі проаналізовано інформаційні джерела та з'ясовано соціально-філософські засади функціонування проблеми самоорганізації, розкрито міждисциплінарну сутність досліджуваного концепта, особливості його дослідження в теорії та практиці педагогічної науки, розкрито методологічне підґрунтя наукового дослідження.

У другому розділі визначено характеристики викладача як суб'єкта професійної педагогічної діяльності; з'ясовано сутність та специфіку самоорганізації викладача вищої школи у професійній діяльності; здійснено аналіз проблеми контекстної підготовки фахівців у вітчизняній та зарубіжній практиці; проаналізовано особливості освітньо-професійних програм підготовки майбутніх викладачів вищої школи у вітчизняних і зарубіжних закладах вищої освіти, надано результати вивчення проблем, пов'язаних із самоорганізацією праці викладачів закладів вищої освіти.

У третьому розділі обґрунтовано концепцію дослідження; визначено структуру, критерії та рівні сформованості компетентності самоорганізації у професійній діяльності, розроблено структурно-функціональну модель контекстної підготовки майбутніх викладачів вищої школи до самоорганізації у професійній діяльності.

У четвертому розділі презентовано розроблену методичну систему контекстної підготовки майбутніх викладачів вищої школи, яка вміщує процедури розроблення змісту (освітньо-професійної програми підготовки, навчально-методичного комплексу навчальної дисципліни, навчального підручника як дидактичного засобу), форм і методів підготовки.

Представлене дослідження мало за мету виявлення та обґрунтування теоретичних і методичних засад контекстної підготовки здобувачів вищої освіти магістерського рівня спеціальності 011 "Освітні, педагогічні науки" (Педагогіка вищої школи) до самоорганізації у професійній діяльності, розроблення методичної системи та методики її реалізації. Дослідження ґрунтується на тенденціях розвитку сучасної вищої освіти (становлення планетарного комунікативного простору, безперервність освіти, розширення функцій професійної діяльності викладача, компетентнісна парадигма освіти, академічне підприємництво закладів вищої освіти тощо), що актуалізує дослідження проблеми формування у майбутніх викладачів вищої школи компетентності самоорганізації у професійній діяльності.

Висновки до першого розділу

З'ясовано, що використання принципів самоорганізації є актуальним в умовах сучасної парадигми освіти, яка пропагує розвиток самостійності, самоосвіти, самоорганізації особистості в процесі підготовки у закладі вищої освіти.

Проаналізовано витoki і підходи до розгляду феномену самоорганізації в історично-соціальному плані та визначено таку динаміку: підґрунтя розвитку поняття “самоорганізація” складають ідеї щодо виникнення світопорядку з хаосу (Платон, Деміург, Аристотель) в античний період та саморозвитку матерії за рахунок внутрішніх взаємодій (Р.Декарт, І.Кант, І.Ньютон) – 17 ст.; розвитку ідеї самоорганізації набувають у 18 ст. у працях А. Сміта – ідеї спонтанного порядку як рівновага попиту і пропозиції, Д.Юма, А.Фергюсона – самоорганізація норм моральності у суспільстві; в 19 – поч. 20 ст. у працях Ч.Дарвіна, І.Павлова, Ч.Шеррінгтона – ідеї взаємозв'язку самоорганізації та еволюції; у цей же період зростає інтерес до категорії самоорганізації у різних науках: у тектології (О.Богданов), синергетиці (І.Пригожин, Г.Хакен), кібернетиці (Н.Вінер, У.Ешбі), природничій науці (В.Вернадський) – 20 ст.; у сьогоденні відбувається розширення міждисциплінарного розгляду процесу самоорганізації (філософія, соціологія, менеджмент, самоменеджмент, психологія, педагогіка).

Зважаючи на різноплановість розгляду феномену самоорганізації різними науками, його багатозначність, зроблено висновок про необхідність розгляду сутності та механізмів цього феномену з урахуванням міждисциплінарного підходу.

Визначено аспекти розгляду поняття “самоорганізація” в різних науках. Так у соціологічних дослідженнях самоорганізація розглядається у контексті особистісно-рольових позицій людини у соціальних системах й пов'язується з соціально-психологічними процесами (самовизначення, самореалізації, саморозвитку та ін.). У працях із менеджменту та самоменеджменту уміння самоорганізації визначаються як складова успішності професійної діяльності, пов'язуються із управлінською діяльністю, розглядаються як засіб забезпечення професійного успіху, кар'єри, професійної самореалізації особистості внаслідок її здатності до самоуправління, вміння приймати усвідомлені рішення, діяти відповідно до існуючої ситуації, вміти чітко визначити пріоритети, раціонально використовувати свої знання, вміння і навички, чітко організовувати свою роботу.

У психологічній науці самоорганізація розглядається і як психологічний процес у свідомості людини (керована динаміка змін станів свідомості – нерівноважність/нестійкість станів), і як процес діяльності, який вибудовується як здатність особистості до інтегральної регуляції природних, психічних, особистісних станів, якостей, властивостей, яка здійснюється свідомістю вольовими й інтелектуальними механізмами, що виявляється в мотивах поведінки і реалізується в упорядкованості діяльності та поведінки.

Узагальнення теоретичних підходів, напрямів, контекстів розгляду проблеми самоорганізації викладача у професійній діяльності засвідчило багатоаспектність наукових спрямувань щодо досліджуваного концепта у теорії та методиці професійної педагогічної підготовки у вищій школі, різноманіття підходів щодо встановлення його сутності, суб'єктів самоорганізації та результату сформованої/розвиненої самоорганізації.

Концепт *“самоорганізація викладача вищої школи у професійній діяльності”* тлумачиться нами як інтегрально-динамічна системна характеристика, яка позначає здатність особистості викладача до свідомої діяльності, спонукуваної й спрямованої цілями та цінностями самокерування, організації, самовдосконалення у професійній діяльності та збереження професійної ефективності, здійснюваної системою інтелектуальних, прогностично-проектувальних, мотиваційних, рефлексивних, вольових дій і спрямованої на вирішення завдань раціональної організації праці й ефективного виконання професійних педагогічних завдань.

Узагальнено, що цілісність розгляду досліджуваної проблеми забезпечується комплексним застосуванням сукупності методологічних підходів та принципів дослідницької роботи, зокрема: системного, синергетичного, діяльнісного, аксіологічного, суб'єктного, компетентнісного, ситуаційно-контекстного та рефлексивно-ресурсного.

Спроектовано структурно-логічну модель розгляду досліджуваної проблеми (методологічно-цільовий, теоретико-контекстуальний, концептуально-проективний, організаційно-методичний, результативно-прогностичний блоки), яка у сукупності з визначеними методологічними підходами надала можливість визначити логіку, послідовність етапів дослідницької роботи та використати відповідний комплекс методів на кожному із них для досягнення поставленої мети дослідження.

Висновки до другого розділу

У руслі аналізу суспільних викликів на міжнародному, національному, інституційному й особистісному рівнях та визначення провідних тенденцій у системі вищої освіти (становлення планетарного комунікативного простору, безперервність освіти, розширення функцій професійної діяльності викладача, компетентнісна парадигма освіти, академічне підприємництво закладі вищої освіти тощо), а також унаслідок рефлексії міжнародних і вітчизняних освітніх документів встановлено, що одним із провідних критеріїв реалізації педагогічних завдань у сьогоденні є сформованість у майбутніх викладачів вищої школи умінь і навичок самоорганізації.

Зазначено, що викладач вищої школи є суб'єктом самоорганізації у професійній діяльності, якому властиві високий рівень автономності, активності, ініціативності, організованості, мобільності. Суб'єктність майбутнього фахівця проявляється в його активності до самопізнання, до засвоєння нового досвіду, в спрямованості на реалізацію особистісно значущих цілей, в актах поведінки, видах діяльності, в *самодіяльності*, взаємодії з іншими суб'єктами освітнього процесу, в усвідомленні значення власних зусиль для досягнення успіху в навчальній/навчально-професійній діяльності. Включаючись у різноманітні відносини із зовнішнім середовищем, викладач вищої школи свідомо "саморухається" у напрямі забезпечення продуктивності та успішності процесів професійної діяльності, а також особистісного й професійного саморозвитку.

Унаслідок аналізу теоретичних узагальнень наукових джерел та емпіричного досвіду встановлено, що самоорганізація викладача вищої школи у професійній діяльності є поліфункціональним, усвідомленим, інтегративним, індивідуальним, нелінійним, рефлексивним, самостійним процесом. Компонентами інтегративної метасистеми самоорганізації викладача у професійній діяльності визначено індивідуально-особистісний (спрямованість, досвід, особливості пізнавальної та емоційно-вольової сфери, індивідуально-типологічні властивості) та діяльнісно-процесуальний (уміння, навички, способи дій, процеси, операції) рівні, базовим з-поміж яких є індивідуально-особистісний.

Методологічною основою підготовки майбутніх викладачів вищої школи до самоорганізації в професійній діяльності визначено контекстно-професійну спрямованість змісту, форм і методів підготовки, що спонукало до рефлексії цієї проблеми у педагогічній теорії та практиці. Зокрема, з'ясовано, що контекстна підготовка у зарубіжних наукових джерелах розглядається у термінах контекстної освіти та контекстного навчання; відзначено професійно орієнтований характер контекстної підготовки: відтворення в змісті навчання професійного і соціального контекстів; зміст навчального предмету співвідноситься з реальним світом ситуацій, який спонукає магістрантів до встановлення зв'язку між отриманими знаннями та їх практичною значущістю у різних контекстах життєдіяльності.

На основі аналізу вітчизняних і зарубіжних наукових джерел узагальнено сутність *контекстної підготовки майбутніх викладачів вищої школи до самоорганізації у професійній діяльності* як систему педагогічно упорядкованих, професійно спрямованих організаційно-педагогічних заходів, зміст яких відображає контексти майбутньої професійної діяльності й зорієнтовано на засвоєння магістрантами сукупності необхідних компетентностей, у тому числі компетентності самоорганізації, що забезпечує успішну інтеграцію фахівців у професійне середовище.

Контекстно-професійна спрямованість вітчизняних і зарубіжних освітніх програм підготовки викладачів вищої школи вирізняється такими ознаками: міждисциплінарність, контекстуальність, варіативність змісту підготовки; відображення у змісті програм підготовки викладача навчально-педагогічної, методичної, організаційної, дослідницької складових викладацької діяльності; зорієнтованість на поглиблення компетенцій планування, проведення, аналізу навчальних занять, набуття дидактичних навичок викладання, моделювання, педагогічної діагностики, самооцінювання; практична спрямованість. Разом з тим, відзначено недостатню представленість в освітньо-професійних програмах підготовки майбутніх викладачів вищої школи навчальних курсів і тематики в них, пов'язаної з питаннями удосконалення особистісних характеристик викладачів вищої школи та розвитку в них компетентності самоорганізації.

Інформаційний контент навчальних компонентів освітньо-професійних програм підготовки майбутніх викладачів вищої школи характеризується різноманітністю та неоднорідністю; сутнісні ознаки самоорганізації у професійній діяльності представлені розрізнено та неповно, що спонукає до чіткого обґрунтування сутності й структури “компетентності самоорганізації у професійній діяльності” та розроблення методичної системи їх формування у майбутніх викладачів вищої школи.

Висновки до третього розділу

У розділі представлено концепцію підготовки майбутніх викладачів вищої школи до самоорганізації у професійній діяльності як складну, цілеспрямовану, динамічну систему фундаментальних знань про сутність, зміст, особливості самоорганізації у професійній діяльності майбутніх викладачів, теоретичний виклад якої вміщує обґрунтування загальної методології, цілей, завдань, принципів, технологічного і методичного забезпечення процесу її формування у майбутніх викладачів вищої школи.

Провідною *ідеєю дослідження*, яка обґрунтовується на методологічному, теоретичному та практичному рівнях, визначено положення про те, що цілеспрямована, спеціально організована підготовка майбутніх викладачів вищої школи до самоорганізації у професійній діяльності має здійснюватися в умовах відтворення предметного і соціального контексту середовища майбутньої професійної діяльності за органічного поєднання навчальної й навчально-професійної діяльності магістрантів через упровадження спеціально розробленої методичної системи.

Досліджуванним конструктом у роботі визначено *компетентність самоорганізації у професійній діяльності* як системоутворювальну особистісно-професійну характеристику, яка виявляється у готовності й здатності майбутнього викладача вищої школи мобілізувати сукупність особистісних ресурсів, якостей, знань, умінь, досвіду самоорганізації з метою досягнення оптимальних результатів у педагогічній діяльності.

Узагальнення наукових поглядів щодо сутності й структури самоорганізації, аналіз її сутнісних характеристик, специфічних ознак, функціонального призначення надав можливість визначити взаємопов'язані структурні компоненти компетентності самоорганізації як досліджуваного конструкта: ціннісно-мотиваційний (система мотивів та ціннісних установок, адекватних цілям та завданням професійної діяльності), когнітивно-пізнавальний (сукупність знань, уявлень і розумінь, необхідних для успішної самоорганізації у професійній діяльності), діяльнісно-практичний (комплекс умінь та навичок, які забезпечують успішність процесу самоорганізації), рефлексивно-оцінний (самооцінка, самоаналіз та самопрогнозування дій на результатів самоорганізації), регулятивно-вольовий (самоконтроль та саморегуляція як внутрішні механізми управління діями та процесами самоорганізації); критерії (мотиваційний, когнітивний, праксеологічний, регулятивний, рефлексивний); рівні (системно-творчий (високий); системно-моделюючий (вище середнього); конструктивно-моделюючий (середній); адаптивно-моделюючий (низький)).

На основі узагальнення наукових підходів щодо педагогічного моделювання та з урахуванням дослідницьких завдань розроблено й подано опис структурно-функціональної моделі контекстної підготовки майбутніх викладачів вищої школи до самоорганізації у професійній діяльності як цілісної

системи взаємопов'язаних компонентів: концептуально-цільового, змістово-методичного, організаційно-діяльнісного, результативно-корегувального.

У межах *концептуально-цільового блоку* моделі зазначено мету, завдання, методологічні підходи (системний, компетентнісний, контекстний, суб'єктний, діяльнісний), систему принципів контекстної підготовки майбутнього фахівця (системності та цілісності підготовки, контекстно-професійної спрямованості, проблемності змісту професійної педагогічної підготовки, розвитку суб'єктності та урахування індивідуального досвіду, ресурсності, суб'єктної діяльності, аксіологічної зорієнтованості, зворотного зв'язку, інноваційності та варіативності) та принципи формування компетентності самоорганізації (самодетермінації, самоактуалізації досвіду, адаптивності, самоорганізації, нейтралізації дисфункцій, самокорекції, рефлексивності, розвитку креативного мислення).

Складниками *змістово-контектуального блоку* моделі є контексти/площини самоорганізації; структура досліджуваного конструкта; зміст навчального процесу, спрямованого на формування в магістрантів компетентності самоорганізації у професійній діяльності й відображений у навчальних модулях; дидактичні й методичні елементи (програми, підручники, навчально-методичні посібники, навчально-методичні комплекси тощо).

Організаційно-діяльнісний блок моделі вміщує організаційно-педагогічні умови та опис організаційно-педагогічного інструментарію реалізації методики підготовки магістрантів до самоорганізації у професійній педагогічній діяльності; у *оцінно-результативному* – представлено такі компоненти моделі, як результат, який проявляється у майбутніх фахівців відповідним рівнем сформованості компетентності самоорганізації.

Розроблена модель контекстної підготовки майбутніх викладачів вищої школи до самоорганізації у професійній діяльності є динамічною системою, усі складники якої є взаємопов'язаними, взаємообумовленими, функціональними, підпорядкованими реалізації поставлених педагогічних завдань щодо формування майбутніх викладачів вищої школи компетентності самоорганізації у професійній діяльності.

Висновки до четвертого розділу

Виходячи з предмету дослідження, *методичну систему контекстної підготовки майбутніх викладачів вищої школи* розглянуто як складне динамічне утворення системного типу, елементи якого (зміст (освітньо-професійна програма, навчальні та робочі плани, навчальні програми), методи, форми, засоби) у своїх взаємозв'язках і взаємозумовленості забезпечують підготовку майбутніх викладачів вищої школи до самоорганізації у професійній діяльності та формування такої інтегративної якості, як компетентність самоорганізації. Зазначено, що функціонування методичної системи підпорядковується закономірностям, пов'язаним із внутрішньою будовою самої системи, й зміна одного чи декількох її компонентів призведе до зміни всієї системи.

Визначено організаційно-педагогічні засади проектування змісту, форм і методів контекстної підготовки майбутніх викладачів вищої школи до самоорганізації у професійній діяльності як підґрунтя побудови цілісного педагогічного процесу професійної підготовки майбутніх викладачів вищої школи на контекстній основі з метою успішного формування у них загальних і професійних компетентностей, у тому числі й компетентності самоорганізації.

Зазначено, що проектування змісту, форм і методів контекстної підготовки майбутніх викладачів вищої школи до самоорганізації у професійній діяльності передбачає дві складові: *якісно-аналітичні процедури* розроблення змістово-методичних основ (аналіз соціального замовлення, запитів ринку праці, нормативних документів, особистих потреб потенційних абітурієнтів та ін. й розроблення на їх основі результатів навчання і змісту освіти) та їх відображення в *інформаційно-знакових моделях*, якими є освітньо-професійні програми, навчальні (робочі) плани, силабуси навчальних курсів, навчальні та робочі програми, програми практик, посібники, методичні матеріали тощо.

Обґрунтовано контекстно-змістові основи підготовки майбутніх викладачів вищої школи до самоорганізації у професійній діяльності як інтегровану модель, ключовими одиницями якої є такі індикатори освітньо-професійного середовища контекстного типу, як площини/ контексти самоорганізації у професійній діяльності (когнітивно-інформаційна, просторово-часова, функціонально-професійна, соціально-психологічна); діяльнісні модулі (загальнометодологічний, конкретно-методологічний, теоретичний, практичний, соціальний), які відображають зміст підготовки фахівця; форми навчальної діяльності (навчальна/академічна; імітаційно-моделююча/квазіпрофесійна; навчально-професійна).

Практико-орієнтованою стратегією реалізації мети дослідження обрано ситуаційно-контекстний підхід як освітню модель, у якій на науковій основі з допомогою усієї системи форм, методів і засобів послідовно моделюються *професійно орієнтовані ситуації самоорганізації*, які відтворюють предметний і соціальний зміст майбутньої професійної діяльності студентів.

Професійно орієнтовані ситуації самоорганізації розглядаємо як узагальнені знакові моделі предметного та соціального змісту професійно-педагогічної діяльності, які відображають проблеми соціально-комунікативної взаємодії, обміну соціальним досвідом суб'єктів освітньо-професійного середовища, професійної активності у межах завдань і функцій професійної діяльності, розв'язання яких є засобом формування компетентності самоорганізації. Вони репрезентуються як система змодельованих умов, які спонукають і опосередковують активність магістрантів у предметно-інформаційному, соціально-комунікативному, просторово-часовому та функціонально-професійному контекстах.

Пошук і розв'язання таких ситуацій потребує залучення міжпредметних знань і навичок (філософських, педагогічних, методичних, дидактичних, правознавчих, інформаційно-комунікаційних тощо), а також використання аналітично-синтезуючого мислення.

Формування змісту контекстної підготовки майбутніх викладачів вищої школи до самоорганізації у професійній діяльності є системним процесом, який відображає три рівні: рівень теоретичного уявлення про самоорганізацію як систему, як процес самовпливу та цілеспрямованої дії на досягнення професійної ефективності; рівень навчальної дисципліни, в якій комплексно відтворено теоретичні засади щодо самоорганізації у педагогічній діяльності викладача вищої школи; рівень навчального матеріалу щодо самоорганізації.

Основою для формування умінь і досвіду самоорганізації у професійній діяльності є *навчальна дисципліна* “Основи самоорганізації у професійній діяльності” як системна сукупність необхідних знань щодо самоорганізації як процесу та особистісного інтегративного утворення й сукупність практичного матеріалу для формування умінь, навичок, досвіду самоорганізації магістранта у навчальній/навчально-професійній діяльності; *навчально-методичний посібник*, до змісту якого, окрім теоретичних питань, завдань для самоконтролю, рекомендованих джерел, включено проблемно-рефлексивні завдання в межах кожної теми; практико-орієнтований посібник, контент якого складають професійно орієнтовані, ймовірно прогнозовані ситуації самоорганізації у професійній діяльності, розв'язання яких має за мету стимулювати активність магістрантів на детальний аналіз проблеми і самостійний пошук інформації, необхідної для вирішення запропонованих завдань.

Для реалізації методичної системи підготовки майбутніх викладачів вищої школи до самоорганізації у професійній діяльності умовно (оскільки у формувальній роботі чіткого розмежування між ними немає – вони взаємопов'язані) виділено три етапи (мотиваційно-цільовий, когнітивно-процесуальний, контрольний-рефлексивний), визначено мету, форми педагогічної діяльності, методи та засоби її реалізації на кожному з етапів. Спеціально підібрана система форм, методів, засобів у напрямі реалізації рефлексивно-суб'єктної та контекстно-проективної стратегій формувального впливу стимулює ціннісно-сміслову діяльність особистісних структур

свідомості студентів (суб'єктність, рефлексивність, критичність, мотивованість тощо), забезпечує формування практичних умінь та навичок самоорганізації, підвищує рівень сформованості у майбутніх викладачів вищої школи компетентності самоорганізації.

ВИСНОВКИ

У монографії з'ясовано, що використання принципів самоорганізації є актуальним в умовах сучасної парадигми освіти, яка пропагує розвиток самостійності, самоосвіти, самоорганізації особистості в процесі підготовки у закладі вищої освіти. У методологічному, теоретичному та практичному аспектах автором надано узагальнення і запропоноване нове вирішення наукової проблеми контекстної підготовки майбутніх викладачів вищої школи до самоорганізації у професійній діяльності.

У роботі проаналізовано витоки і підходи до розгляду феномену самоорганізації в історично-соціальному плані та визначено їх динаміку: ідеї щодо виникнення світопорядку з хаосу в античний період; саморозвитку матерії за рахунок внутрішніх взаємодій (17 ст.); ідеї спонтанного порядку як рівновага попиту і пропозиції; самоорганізація норм моральності у суспільстві (18 ст.); ідеї взаємозв'язку самоорганізації та еволюції (19 – поч. 20 ст.); міждисциплінарність розгляду поняття самоорганізації: у тектології, синергетиці, кібернетиці, природничій науці (20 ст.); розширення міждисциплінарного інтересу в сьогоденні (філософія, соціологія, менеджмент, самоменеджмент, психологія, педагогіка).

Узагальнено теоретичні підходи, напрями, контексти розгляду проблеми самоорганізації викладача у професійній діяльності, встановлено багатоаспектність наукових спрямувань стосовно досліджуваного концепта у соціально-філософських науках та теорії й методиці професійної педагогічної підготовки у вищій школі, різноманіття підходів щодо встановлення його сутності, суб'єктів самоорганізації, результату сформованої/розвиненої самоорганізації.

Означено сутність концепту *“самоорганізація викладача вищої школи у професійній педагогічній діяльності”* як інтегрально-динамічну системну характеристику, яка позначає здатність особистості викладача до свідомої діяльності, спонукуваної й спрямованої цілями та цінностями самокерування, організації, самовдосконалення у професійній діяльності та збереження професійної ефективності, здійснювану системою інтелектуальних, прогностично-проектувальних, мотиваційних, рефлексивних, вольових дій і спрямовану на вирішення завдань раціональної організації праці та ефективного виконання професійних педагогічних завдань.

Узагальнено, що цілісність розгляду досліджуваної проблеми забезпечується комплексним застосуванням сукупності методологічних підходів і принципів дослідницької роботи, зокрема: системного, синергетичного, діяльнісного, аксіологічного, суб'єктного, компетентнісного, ситуаційно-контекстного та рефлексивно-ресурсного.

Спроектовано структурно-логічну модель розгляду досліджуваної проблеми (методологічно-цільовий, теоретико-контекстуальний, концептуально-проективний, організаційно-методичний, результативно-прогностичний блоки), яка у сукупності з обраними методологічними підходами надала можливість визначити логіку, послідовність етапів дослідницької роботи та використати

відповідний комплекс методів на кожному із них для досягнення поставленої мети дослідження.

З'ясовано детермінанти підготовки майбутніх викладачів вищої школи до самоорганізації у професійній діяльності на міжнародному (інтеграція у світовий освітній і науковий простір), національному (забезпечення стійких інституційних зв'язків системи вищої освіти та ринку праці), інституційному (модернізація змісту підготовки конкурентоспроможного фахівця та професійної діяльності викладача вищої школи), особистісному (професійний розвиток персоналу вищої школи) рівнях.

Визначено специфіку змісту діяльності, умов, психологічні особливості праці викладача закладу вищої освіти як складноорганізованої, поліфункціональної системи, що включає різні види теоретичної та практичної діяльності, які розрізняються за формами, змістом, способами здійснення, функціональною спрямованістю, що потребує сформованості в нього професійної гнучкості й високого рівня самоорганізації. Обґрунтовано, що професійна діяльність викладача вищої школи є безперервним процесом його самоорганізації, якому властиві відкритість, нерівномірність, нелінійність, рефлексивність.

Конкретизовано сутність *контекстної підготовки майбутніх викладачів вищої школи до самоорганізації у професійній діяльності* як системи педагогічно упорядкованих, професійно спрямованих організаційно-педагогічних заходів, зміст яких відображає контексти майбутньої професійної діяльності й зорієнтовано на засвоєння магістрантами сукупності необхідних компетентностей, у тому числі компетентності самоорганізації, що забезпечує успішну інтеграцію фахівців у професійне середовище.

Визначено ознаки контекстно-професійної спрямованості вітчизняних і зарубіжних освітніх програм підготовки викладачів вищої школи (міждисциплінарність, контекстуальність, варіативність змісту підготовки; відображення у змісті програм підготовки викладача навчально-педагогічної, методичної, організаційної, дослідницької складових викладацької діяльності; зорієнтованість на поглиблення компетенцій планування, проведення, аналізу навчальних занять, набуття дидактичних навичок викладання, моделювання, педагогічної діагностики, самооцінювання; практична спрямованість) та встановлено недостатню представленість в освітньо-професійних програмах підготовки майбутніх викладачів вищої школи навчальних курсів і тематики в них, пов'язаної з питаннями формування в майбутніх фахівців компетентності самоорганізації.

Розроблено концепцію підготовки майбутніх викладачів вищої школи до самоорганізації у професійній діяльності, яка є складною, цілеспрямованою, динамічною системою фундаментальних знань про сутність, зміст, особливості самоорганізації у професійній діяльності майбутніх викладачів, теоретичний виклад якої вмщує обґрунтування загальної методології, цілей, завдань, принципів, технологічного та методичного забезпечення процесу її формування у майбутніх викладачів вищої школи. Вихідні положення концепції

ґрунтуються на реалізації взаємопов'язаних *концептів*, які забезпечують розкриття головної ідеї на методологічному, теоретичному та практичному рівнях.

Теоретично обґрунтовано модель контекстної підготовки майбутніх викладачів вищої школи до самоорганізації у професійній діяльності як цілісну систему взаємопов'язаних, взаємообумовлених, функціональних компонентів: концептуально-цільового (мета, завдання, методологічні підходи, принципи), змістово-контекстуального (контексти/площини самоорганізації; структура досліджуваного конструкта; зміст навчального процесу, відображений у навчальних модулях; дидактичні й методичні елементи (програми, підручники, навчально-методичні посібники, навчально-методичний комплекси тощо)); організаційно-діяльнісного (організаційно-педагогічні умови, етапи, форми, методи навчання), оцінно-результативного (результат, рівні сформованості), підпорядкованих реалізації поставлених педагогічних завдань щодо формування майбутніх викладачів вищої школи компетентності самоорганізації у професійній діяльності.

Досліджуваним конструктом у роботі визначено компетентність самоорганізації у професійній діяльності як системоутворювальну особистісно-професійну характеристику, яка виявляється у готовності й здатності майбутнього викладача вищої школи мобілізувати сукупність особистісних ресурсів, якостей, знань, умінь, досвіду самоорганізації з метою досягнення оптимальних результатів у педагогічній діяльності. Виокремлено структурні компоненти компетентності самоорганізації майбутніх викладачів вищої школи у професійній діяльності: ціннісно-мотиваційний (система мотивів та ціннісних установок, адекватних цілям та завданням професійної діяльності), когнітивно-пізнавальний (сукупність знань, уявлень і розумінь, необхідних для успішної самоорганізації у професійній діяльності), діяльнісно-практичний (комплекс умінь та навичок, які забезпечують успішність процесу самоорганізації), рефлексивно-оцінний (самооцінка, самоаналіз та самопрогнозування дій на результатів самоорганізації), регулятивно-вольовий (самоконтроль та саморегуляція як внутрішні механізми управління діями та процесами самоорганізації).

Відповідно до структури досліджуваного конструкта визначено критерії та показники: мотиваційний (усвідомлення цінності сформованості самоорганізаційних здатностей для ефективності професійної діяльності та збереження професійного здоров'я; потреба в творчому засвоєнні знань та умінь самоорганізації, прагнення навчитися способам ефективної самоорганізації; ступінь самомотивованості особистості на вирішення повсякденних завдань; спрямованість особистості до досягнення цілей, прагнення до самовдосконалення у професійній діяльності); когнітивний (розуміння сутності, змісту та цілей процесу самоорганізації викладача у професійній діяльності; знання психологічних механізмів процесу самоорганізації; знання методів і прийомів ефективної самоорганізації у професійній педагогічній діяльності; обізнаність щодо способів професійного

самовдосконалення та саморозвитку), праксеологічний (системність та систематичність цілевизначення, здатність встановлювати цілі професійного саморозвитку, самовдосконалення і шляхи їх реалізації; прогнозування результатів своїх дій у ситуаціях професійної діяльності, планування форм і методів самокерівництва; проектування оптимальних змісту, форм, методів, шляхів рішень, моделей дій, поведінки у ситуаціях професійної діяльності та їх реалізація; ергономічний підхід до створення умов й організації способів професійної діяльності та збереження особистісної ефективності), регулятивний (мобілізація вольових зусиль для зміни ситуації; самоконтроль процесу виконання поставлених завдань та досягнення результату діяльності; саморегуляція емоцій, дій, станів, у ситуаціях навчальної/навчально-професійної діяльності; вияв активності у плануванні власної діяльності та особистісно-професійного саморозвитку), рефлексивний (об'єктивність оцінювання себе, власних знань, умінь, навичок, рівня розвитку; орієнтування в ситуації, прийняття морально цінного рішення; аналіз доцільності своїх дій та обраних для вирішення педагогічного завдання способів, здатність корегувати власну діяльність відповідно до результатів оцінювання); рівні (системно-творчий (високий); системно-моделюючий (вище середнього); конструктивно-моделюючий (середній); адаптивно-моделюючий (початковий)) компетентності самоорганізації.

Методичну систему контекстної підготовки майбутніх викладачів вищої школи до самоорганізації у професійній діяльності розглянуто як складне динамічне утворення системного типу, елементи якого (зміст (освітньо-професійна програма, навчальні та робочі плани, навчальні програми), методи, форми, засоби) у своїх взаємозв'язках та взаємозумовленості забезпечують підготовку майбутніх викладачів вищої школи до самоорганізації у професійній діяльності та формування такої інтегративної якості, як компетентність самоорганізації. Елементами спроектованої методичної системи такі складники: теоретично-методичне підґрунтя, яке представлене методичним забезпеченням процесу підготовки магістрантів (освітньо-професійна програма, навчальна та робоча програма, силабус навчальної дисципліни, інструктивно-методичні матеріали, посібник, кейси (професійно орієнтовані ситуації самоорганізації), організаційно-педагогічні інструменти (форми, методи), методика реалізації методичної системи, яка представлена суб'єктно-рефлексивною та контекстно-проектувальною стратегіями.

Описано методи роботи, які стали універсальним засобом відтворення контекстів професійної діяльності та моделювання ситуацій самоорганізації у майбутніх викладачів у навчальній/навчально-професійній діяльності, зокрема: ситуативного моделювання, розв'язання професійно орієнтованих ситуацій самоорганізації, навчального проектування; рефлексивного самопроектування; організаційно-діяльнісної гри, методів самоорганізації (рефреймінгу, “30 секунд”, “помідора”, хронометражу, АВС, гнучкого та жорсткого планування тощо), які забезпечували формування системи знань, умінь самоорганізації у професійній діяльності (інтелектуальних, організаційних, проєктивних,

рефлексивних, регулятивних та ін.), розвиток відповідних якостей і здібностей магістрантів, формування досвіду самоорганізації. Суб'єктно-рефлексивна та контекстно-проектувальна стратегії методики формувальної роботи забезпечували проблемність поставлених педагогічних завдань і сприяли більш якісному осмисленню процесів самоорганізації у професійній діяльності, поглибленню досвіду самоорганізації у вирішенні завдань педагогічної діяльності.

Організація процесу підготовки здійснювалася на засадах упровадження технологій самоорганізації, розробки та впровадження лекцій, практичних занять з рефлексивно-тренувальними елементами в межах вивчення відповідної навчальної дисципліни, активного включення майбутніх викладачів у процеси самоорганізації на оперативному, тактичному і стратегічному рівнях в умовах магістратури під час навчальної, імітаційно-моделюючої, навчально-професійної діяльності; активізації самостійної участі студентів у здійсненні самопроцесів самоорганізації (саморефлексії, цілевизначення, самопланування, самоактуалізації, самодіяльності, саморегуляції, самоконтролю, самомотивації) у процесі навчання і практик; використання комплексу інноваційних освітніх технологій: інтерактивних, проблемно-діяльнісних, контекстно-ситуаційних, технології рефлексивно-проектного навчання; рефлексивного стратегічного прогнозування та ін.

Викладені результати дослідження не вичерпують усіх аспектів проблеми підготовки майбутніх викладів вищої школи до самоорганізації професійній діяльності. Подальша розробка теорії та практики у цьому напрямі могла б здійснюватися у напрямках: неперервної контекстної підготовки майбутніх фахівців до професійної самоорганізації у ЗВО на рівні бакалаврату і магістратури; підготовки майбутніх викладачів вищої школи до самоорганізації у професійній діяльності на рівні підготовки доктора філософії; підвищення кваліфікації викладачів ЗВО та управлінського персоналу щодо вдосконалення у них компетентності самоорганізації; пошуку контекстно спрямованих методик підготовки майбутніх викладачів щодо самоорганізації та самопроектування фахового розвитку тощо.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Абульханова, К. А., 2005. Принцип субъекта в отечественной психологии. *Психология. Журнал Высшей школы экономики*, № 2 (4), с. 3-21.
2. Авшениук, Н. М., Дяченко, Л. М., Котун, К. В., Марусинець, М. М., Огієнко, О. І., Сулима, О. В., та Постригач, Н. О., 2017. *Зарубіжний досвід професійної підготовки педагогів : аналітичні матеріали*. Київ : ДКС "Центр".
3. Азгальдов, Г. Г. и Райхман, Э.П., 1974. *Экспертные методы в оценке качества товаров*. Москва: Экономика.
4. Алексеев, П.В., и Панин, А.В., 2005. *Философия: учебник*. 3-е изд., перераб. и доп. Москва: ТК Велби, Изд-во Проспект.
5. Андреев, В.И., 2012. *Педагогика: учебный курс для творческого саморазвития*. Казань: Центр инновац. технологий.
6. Андрущенко, В., Передборська І., та ін., 2009. *Філософія освіти: навч. посібн*. Київ: Вид-во НПУ імені М. П. Драгоманова. 329 с.
7. Антонова, О.Є., 2014. Професійне самовдосконалення майбутнього вчителя шляхом розвитку його здібностей та обдарувань. *Нові технології навчання*, вип. 81, с. 8-13.
8. Антонова, О.Є., 2019. Особливості підготовки креативного фахівця: досвід закладів вищої освіти України. *Проблеми освіти*, вип. 91, с. 11-15.
9. Арешонков, В. Ю., 2005. *Модель удосконалення педагогічної самоорганізації вчителів на основі компетентнісного підходу*, [online]. Режим доступу: <http://eprints.zu.edu.ua/1136/1/05avyukr.pdf>.
10. Арешонков, В.Ю., 2006. *Педагогічні засади самоорганізації слухачів системи післядипломної педагогічної освіти*. Кандидат наук. Житомирський державний університет імені Івана Франка.
11. Архангельский, Г., Бехтерев, С., Лукашенко, М., и Телегина, Т., 2008. *Тайм-менеджмент: учеб. пособ*. Москва.
12. Афанасьева, Н. А., 2008. Самоорганизация – фактор успешности учебной деятельности. *Фундаментальные исследования*, № 2, с. 60-61.
13. Баб'як, М.М., та Хомош, Ю.С., 2016. Ресурсний підхід у сучасному менеджменті. *Економіка і суспільство*, вип. 3, с. 119-122.
14. Бабанский, Ю. К., ред., 1988. *Педагогика: учеб. пособие*. 2-е изд., доп. и перераб. Москва: Просвещение.
15. Бабаян, Ю.О., та Нор К.Ф., 2014. Структура рефлексивної компетентності викладача вищої школи. *Збірник наукових праць. Психологічні науки*, вип. 2.13 (109), с. 22-26.
16. Балл Г. О., Вільш І., 2015. Концепція сталих індивідуальних рис особистості в контексті раціогуманізму і системного підходу. *Особистість у розвитку: психологічна теорія і практика* : монографія. Суми : Вид-во СумДПУ імені А.С. Макаренка, с. 57-83.
17. Барабаш, О. Д., 2014. Педагогічні ситуації як елемент технології розвивального навчання учителів у післядипломній освіті. *Science and Education a New Dimension. Pedagogy and Psychology*, II(14), Issue 27, с. 11-15.
18. Батечко, Н. Г., 2016. *Теоретико-методологічні засади підготовки викладачів вищої школи в умовах магістратури*. Доктор наук. Національний університет біоресурсів і природокористування України, 669 с.
19. Батечко, Н., 2013. Сучасні підходи до моделювання підготовки викладачів вищої школи в умовах магістратури. *Науковий вісник Східноєвропейського національного університету імені Лесі Українки*, № 7, с. 125-130.
20. Батечко, Н.Г., 2012. Проблема професійної підготовки викладачів вищої школи у педагогічній теорії. *Неперервна професійна освіта: теорія і практика*, № 1-2, с. 49-54.
21. Батечко, Н.Г., 2014. Підготовка преподавателей высшей школы в условиях магистратуры. *Вестник высшей школы*, № 1, с. 70-74.

22. Батышев, С. Я., ред., 1999. *Энциклопедия профессионального образования* : в 3 т., Т.2. Москва: АПО, 440 с.
23. Башавець, Н. А., 2016. Формування професійної самоорганізації майбутніх учителів: реалії і проблеми. *Науковий вісник Південноукраїнського національного педагогічного університету імені К.Д.Ушинського*, №4 (111), с. 18-21.
24. Безрукова, В. С., 2000. *Основы духовной культуры (энциклопедический словарь педагога)*. Екатеринбург: ГОУ ВПО УГТУ-УПИ, 937 с.
25. Бельмаз Я., 2011. *Особенности профессионального развития преподавателей высшей школы в Великой Британии та США* [online]. Режим доступу: <http://pps.udpu.edu.ua/article/view/18624>.
26. Березюк, О. С., 2009. Методика поетапного управління процесом моделювання педагогічних ситуацій. В: О. А. Дубасенюк, ред. *Професійна педагогічна освіта: інноваційні технології та методики*: монографія. Житомир : Вид-во ЖДУ ім. І. Франка, с. 377-390.
27. Березюк, О. С., ред., 2013. *Дидактична модель професійної діяльності майбутнього фахівця в умовах інноваційного освітнього простору (концептуальний підхід)* : монографія. Житомир: Вид-во ЖДУ ім. І. Франка, Ч. 1, с. 9.
28. Беспалько О. В., 2012. Компоненти професійної мобільності майбутніх соціальних педагогів. *Вісник психології і педагогіки*, вип. 7, [online]. Режим доступу: http://www.psyh.kiev.ua/Збірник_наук._праць._-_Випуск_7
29. Бех, І. Д., 2008. *Виховання особистості* : навч. посіб. Київ : Либідь.
30. Бех, І. Д., 2012. *Компетентнісний підхід як освітня стратегія*, [online]. Режим доступу: <https://scholar.google.com/scholar?biw=1137&bih=554&um=1&ie=UTF-8&lr&cites=4317400976106411329>
31. Биков, В.Ю. *Методичні системи сучасних інформаційно-освітніх технологій*, [online]. Режим доступу: <https://core.ac.uk/download/pdf/11083983.pdf>.
32. Бим-Бад, Б. М., ред., 2003. *Педагогический энциклопедический словарь*. Москва: Большая энциклопедия, 528 с.
33. Биндас, О.М., 2015. *Стратегічний розвиток магістратури у вищих навчальних закладах Австрії*. В: Інноваційний розвиток вищої освіти: глобальний та національний виміри змін : матер. II міжнар. наук.-практ. конф., Т.1. Суми : Вид-во СумДПУ імені А. С.Макаренка, с. 78-80.
34. Білецька, В.В., Полянничко, О.М., та Комоцька, О.С., 2018. Тенденції розвитку вищої освіти в країнах Європейського Союзу. *Молодий вчений*, № 4.3 (56.3), с. 10-14.
35. Білодід, І. К., ред., 1970-1980. *Словник української мови*: в 11 т. Київ: Наукова думка.
36. Блинова, В. Л., и Блинова, Ю. Л., 2009. *Психологические основы самопознания и саморазвития* : учеб.-метод. пособие. Казань: ТГГПУ.
37. Боброва, Л. Ю., 2012. Жизненные ценности и компетенции самоорганизации студентов как факторы профессионального развития самосознания. *Научный потенциал регионов на службу модернизации*. Астрахань: АИСИ, № 1(2), с. 219-222.
38. Богданов, О. О., 1993. Тектологія. В: *Наука управлять: з історії менеджменту*: хрестоматія. Київ: Либідь, с. 201-234.
39. Боднар, А. Я., та Журат, Ю. В., 2013. Психолого-педагогічний аналіз проблеми суб'єкта та суб'єктності в процесі становлення професійної суб'єктності майбутнього вчителя. *Наукові записки*. Том 149. Педагогічні, психологічні науки та соціальна робота, с. 37-43.
40. Борисенко, Л., 2006. Психолого-дидактичні чинники самоорганізації навчально-пізнавальної діяльності студентів. *Гуманізація навчально-виховного процесу*: зб. наук. пр. Слов'янськ Вид. центр СДПУ, вип. 32, с. 244–252.
41. Бродовська, В.Й., Грушевський, В.О., та Патрик, І.П., 2007. *Тлумачний російсько-український словник психологічних термінів* : словник. Київ : ВД “Професіонал”.

42. Бурмакіна, Н. С., 2018. *Формування професійно-педагогічної компетентності магістрантів аграрних спеціальностей*. Кандидат наук. Житомирський державний університет імені Івана Франка.
43. Бусел, В.Т., ред., 2001. *Великий тлумачний словник сучасної української мови*. Київ: Ірпінь: ВТФ „Перун”, 1440 с.
44. Васильєва, М. О., 2011. *Формування професійної рефлексії майбутніх соціальних працівників у класичному університеті*: автореф. кандидата пед. наук. Київ.
45. Васильєва-Халатникова, М.О., 2015. Комунікативні, організаційні та сугестивні здібності викладача вищого навчального закладу. *Scientific Journal «ScienceRise»*, №11/5(16), с. 4-7.
46. Васильченко, Ю.Л., 2001. *Механізм часу. Тайм-менеджмент: теорія і практика*: учеб. пособие. Киев: Наша культура и наука.
47. Вдовюк, В. И., и Филькова, С. М., 2004. *Основы педагогики высшей школы в структурно-логических схемах*: учеб. пособ. Москва: МГИМО (У) МИД России.
48. Вербицкий А. Контекстное обучение в компетентностном подходе / Вербицкий А. // *Высшее образование в России*. – 2006. – № 11. – С. 39-47.
49. Вербицкий, А. А., 1991. *Активное обучение в высшей школе: контекстный подход*: метод. пособие. Москва: Высшая шк., 207 с.
50. Вербицкий, А. А., 1999. *Новая образовательная парадигма и контекстное обучение*. Москва: исслед. центр проблем качества подготовки специалистов, 75 с.
51. Вербицкий, А. А., 2004. *Компетентностный подход и теория контекстного обучения*: материалы методол. семинара. Москва: Исслед. центр проблем качества подготовки специалистов, 84 с.
52. Вербицкий, А. А., 2009. Контекстное обучение: понятие и содержание. *Эксперимент и инновации в школе*, № 4, с. 8-12.
53. Вербицкий, А. А., 2010. Контекстно-компетентностный подход к модернизации образования. *Высшее образование в России*, № 5, с. 32-37.
54. Вербицкий, А. А., и Арзамасова, К. А., 2012. О механизме разрешения проблемной ситуации посредством контекстуального моделирования. *Вестник ВГТУ*, № 10-2, с. 68-71.
55. Вербицкий, А. А., и Дубовицкая, Т.Д., 2003. *Контексты содержания образования*. Москва, 80 с.
56. Винер, Н., 1958. *Кибернетика и общество*. Москва: Изд-во иностр. лит., 200 с.
57. Винничук, Р. В., 2018. Аксіологічний та культурологічний підходи як аспекти методології сучасної підготовки фахівців у вищій школі. *Молодий вчений*, № 2.2 (54.2), с. 94-96.
58. Винославська, О.В., 2002. Самоменеджмент у структурі психологічної культури викладача технічного університету. *Вісник НТУУ. КПІ: Філософія. Психологія. Педагогіка*, № 2 (5), с. 83-94.
59. Винославська, О.В., 2014. Дослідження впливу ІКТ на самоорганізацію і саморозвиток особистості. *Вісник НТУУ “КПІ”. Філософія. Психологія. Педагогіка*, вип. 2, с. 47-54.
60. Вітвицька, С.С., 2004. *Теоретичні засади підготовки магістрів в умовах ступеневої педагогічної освіти* [online]. Режим доступу: <http://eprints.zu.edu.ua/>
61. Вітвицька, С. С., 2015. *Теоретичні і методичні засади педагогічної підготовки магістрів в умовах ступеневої освіти*: монографія. Житомир: Полісся, 416 с.
62. Вітвицька, С.С., 2003. *Основы педагогики вищої школи*: метод. посібник. Житомир, 232 с.
63. Вітвицька, С.С., 2011. *Теоретичні і методичні засади педагогічної підготовки магістрів в умовах ступеневої освіти*. Доктор наук. Житомир: Житомирський державний університет імені Івана Франка.
64. Вітвицька, С.С., 2015. Аксіологічний підхід до виховання особистості майбутнього вчителя. *Креативна педагогіка*. Вінниця, вип. 10, с. 63-67.

65. Вітвицька, С.С., 2008. Моделі ступеневої педагогічної освіти західноєвропейських країн, США та України: порівняльний аналіз. В: Дубасенюк, О. А., ред. *Професійно-педагогічна освіта: сучасні концептуальні моделі та тенденції розвитку*: монографія. Житомир: Вид-во ЖДУ ім. І. Франка, с. 71-103.
66. Вішнікіна, Л., 2008. Педагогічне моделювання як основа проектування освітніх процесів. *Імідж сучасного педагога*, № 7–8 (86–87), с. 80–84.
67. Владимир Иванович Вернадский и наука о самоорганизации, 2009. В: Макаров, В. И. *Философия самоорганизации*. Москва: Книжн. дом “ЛИБРОКОМ”, с. 244–290.
68. Вознюк, О. В., 2012. *Педагогічна синергетика: генеза, теорія і практика* : монографія. Житомир: Вид-во ЖДУ імені Івана Франка, 708 с.
69. Волков, Б.С., Волкова, Н.В., и Губанов, А.В., 2005. *Методология и методы психологического исследования*: учебн. пособ. для вузов. 4-е изд., испр. и доп. Москва: Академический Проект; Фонд “Мир”, 352 с.
70. Волкова, Н. П., 2012. Моделювання майбутньої фахової діяльності випускників у навчальному процесі вищої школи. *Вісник Дніпропетровського університету імені Альфреда Нобеля. Серія “Педагогіка і психологія”*, № 1 (3), с. 12-19.
71. Волкова, Н., 2016. Підготовка викладача вищої школи як стратегічне завдання. *Науковий вісник Східноєвропейського національного університету імені Лесі Українки. Серія: Педагогічні науки*, Т.1, № 2, с. 11-18.
72. Волкова, Н.П., та Батраченко, І.Г., 2015. Формування рефлексії магістрантів педагогіки вищої школи у процесі професійної підготовки. *Вісник Дніпропетровського університету імені Альфреда Нобеля. Серія “Педагогіка і психологія”*, № 1 (9), с. 94-101.
73. *Вступне слово до проекту Тьюнінг – гармонізація освітніх структур у Європі. Внесок університетів у Болонський процес*, с. 17, [online]. Режим доступу: http://www.unideusto.org/tuningeu/images/stories/documents/General_Brochure_Ukrainian_version.pdf
74. Вудкок, М., и Френсис, Д., 1991. *Раскрепощенный менеджер. Для руководителя практика*. Москва: “Дело”.
75. Выготский, Л. С., 1991. *Педагогическая психология*. Москва: Педагогика.
76. Гаврилюк, О. Г. *Теоретико-методологічні основи формування психолого-педагогічної компетентності викладача*, [online]. Режим доступу: <http://repository.sspu.sumy.ua/bitstream/123456789/4599/1/Gavrilyuk.pdf>
77. Галузьяк, В. М., 2005. Сутнісні ознаки суб’єктності особистості. *Науковий часопис НПУ імені М.П.Драгоманова. Серія №12. Психологічні науки*, №6 (30). Ч.1, с. 262-267.
78. Галямина, А. В., 2017. *Формирование компетенции самоорганизации учебной деятельности курсантов военных вузов (на материале дисциплины “Иностранный язык”*: Кандидат наук. Калининград: ФГАУВО “Балтийский федеральный университет имени Иммануила Канта”.
79. Галян, А., 2015. Психологічний ресурс особистості як чинник подолання стресу (огляд досліджень з проблеми). *Проблеми гуманітарних наук. Серія “Психологія”*, вип. 35, с. 56-66.
80. Гамезо, М. В., Степаносова, А. В., и Хализева, Л. М., 2001. *Словарь-справочник по педагогической психологии*. Москва: Наука, 462 с.
81. Гастев, О. К., 1993. Як треба працювати. В: І.О. Слепов, упор. *Наука управляти : з історії менеджменту. Хрестоматія* : навч. посібн. Київ: Либідь, с. 235-264.
82. Герасимова, І. Г., 2016. *Теоретико-методологічні засади формування професійної мобільності майбутніх фахівців аграрної сфери*. Доктор наук. Київ: Інститут педагогічної освіти і освіти дорослих Національної Академії Педагогічних Наук України.
83. Головань М. С., 2008. Компетенція і компетентність: досвід теорії, теорія досвіду. *Вища освіта України*, №3, с. 23-30.

84. Головань, М. С., 2014. Професійна компетентність викладача вищого навчального закладу. *Проблеми сучасної педагогічної освіти. Серія: Педагогіка і психологія*. Ялта: РВВ КГУ, вип. 44, Ч. 3, с.79-88.
85. Голуб, Н. Б., Новосьолова, В. І., Шелехова, Г. Т., та Ярмолук, А. В., 2017. *Навчання української мови учнів 5 класу на засадах компетентнісного підходу* : посібник. Київ: Вид. дім "Сам".
86. Гончаренко, С., 2012. *Методологічні засади побудови педагогічної теорії*, [online]. Режим доступу: lib.iitta.gov.ua/707158/1/педагогічна%20теорія.pdf.
87. Горюнова, Л. В., 2007. Составляющие профессиональной мобильности современного специалиста. *Известия высших учебных заведений. Поволжский регион*, № 1, с. 63-68.
88. Грабар, І. Г., Ходаківський, Є. І., Вознюк, О. В., та ін., 2003. *Синергетика економічних систем*: навч. посіб. Житомир, 244 с.
89. Гриценко, В. В., Красильникова, Г. В., 2008. Класифікація компетентностей і компетенцій в освіті: аналітичний огляд. В: І. А. Зязюн, ред. *Сучасні інформаційні технології та інноваційні методики навчання у підготовці фахівців: методологія, теорія, досвід, проблеми*: зб. наук. праць. Київ-Вінниця, вип. 19, с. 23-36.
90. Грицук, О.В. *Збереження професійного здоров'я вчителів як проблема сучасної психології*, [online]. Режим доступу: <http://www.rapdon.org.ua/mod-subjects-viewpage-pageid-75.htm>
91. Гром'як, Р.Т., Ковалів, Ю.І., та ін., 1997. *Літературознавчий словник-довідник*. Київ : ВЦ "Академія", с. 515-516.
92. Губайдуллина, Г. Н., 2015. Содержательный аспект подготовки преподавателей высшей школы к профессионально-педагогической деятельности. *Общество: социология, психология, педагогика*, № 3, с. 20-22.
93. Гук, І. П., 2015. Теоретичні аспекти самоорганізації навчально-пізнавальної діяльності студентів. *Педагогічні науки: теорія, історія, інноваційні технології*, № 9 (53), с. 216-223.
94. Гук, І. П., 2016. Роль викладача у процесі забезпечення самоорганізації навчально-пізнавальної діяльності студентів медичних коледжів. В: *Збірник наукових праць "Педагогіка та психологія"*. Харків, вип. 54, с. 59-66.
95. Гура Т. Е. *Развитие профессиональной самоорганизации педагога в пространстве последипломного образования*, [online]. Режим доступу: <http://imidg.ucoz.ua/staty/pedagog/Gura2.doc>
96. Гура, О. І., 2011. Теоретико-методологічні основи професійної самоорганізації викладача ВНЗ. *Теорія і практика сучасної психології*, вип.2, с. 9-14.
97. Гура, О.І., 2008. *Формування психолого-педагогічної компетентності викладача вищого навчального закладу в умовах магістратури*: автореф. доктора пед. наук. Київ: Інститут вищої освіти АПН України.
98. Гуревич, Р. С. *Підготовка магістрів у педагогічному ВНЗ: як її здійснювати?*, [online]. Режим доступу: http://ito.vspu.net/SAIT/inst_kaf/kafedru/matem_fizuka_tex_osv/www/mater_conf/files/PDF/Pidgotovka_magistriv.pdf
99. Гурье, Л.И., 2009. Содержание психолого-педагогической подготовки преподавателей высшей школы в России и за рубежом. *Вестник Казанского технологического университета*, № 4, с. 326-331.
100. Давыдов, В.В., 1990. О месте категории деятельности в современной теоретической психологии. *Деятельность: теории, методология, проблемы*. Москва : Политиздат, с. 143-156.
101. Дахин, А. Н., 2003. Педагогическое моделирование : сущность, эффективность и ... неопределенность. *Педагогика*, № 4, с. 21–26.
102. Дахин, А. Н., 2010. Моделирование в педагогике. *Идеи и идеалы*, № 1(3), Т. 2, с. 11–20.

103. Делимова, Ю. О., 2013. *Моделирование в педагогике и дидактике*, [online]. Режим доступу : <http://shgpi.edu.ru/files/nauka/vestnik/2013/2013-3-7.pdf>
104. Дем'яненко, Н. М., 2013. Теорія і практика контекстного навчання: освітній простір педагогічної магістратури. *Рідна школа*, № 3, с. 12-16.
105. Дем'яненко, Н. М., 2014. Контекстно-професійна підготовка майбутнього викладача вищого навчального закладу. В.: Б.А. Воронкова, М. А. Дебич, Н.М. Дем'яненко та ін. *Оптимізація циклу соціально-гуманітарних дисциплін у вищій освіті України в контексті євроінтеграції*: монографія (рукопис). Київ, с. 88-119.
106. Дем'яненко, Н., 2012. Інноваційні підходи до підготовки педагогічних кадрів. *Педагогічні науки*, № 54, с. 46-53.
107. Дем'яненко, Н.М., 2011. Самостійна робота магістрантів у системі модульного навчання: організаційно-управлінські засади. *Педагогічні науки. Збірник наукових праць*. Полтава, с. 42-46.
108. Демченко, О.М., 2011. Сутність та провідні функції самоорганізації особистості у професійній діяльності. *Вісник Черкаського університету*, вип. 209, ч. 2, с. 103-108.
109. Демченко, О.М., 2014. *Формування готовності майбутнього вчителя іноземної мови до самоорганізації в професійній діяльності*: автореф. дис. кандидата пед. наук. Умань.
110. Дем'яненко, Н. Н., 2013. Моделирование образовательного пространства педагогического университета. *Вестник ОГУ*, № 2 (151), с. 56-60.
111. Деркач, А.А., 2005. *Акмеологический словарь*. 2-е изд. Москва: РАГС.
112. Дзугаев, К. Г., 2006. *Парадигма самоорганизации: философский, историко-социальный и политологический аспекты*: монографія. Цхинвал, 175 с.
113. Дзьобань, О.П., 2011. Розвиток ідей синергетики як нової парадигми у природничо-науковому і соціальному пізнанні. *Вісник Національної юридичної академії України імені Ярослава Мудрого* № 9, с. 3-16.
114. Дмитриенко, Н.А., и Барвенко, О.Г., 2012. Профессиональная самоорганизация как средство формирования профессиональной культуры специалиста, [online]. *Журнал научных публикаций аспирантов и докторантов*, 5. Режим доступу: <http://jurnal.org/articles/2012/ped19.html>
115. Дмитриенко, Н. А., 2012. Професійна самоорганізація як засіб формування професійної культури спеціаліста, [online]. *Журнал наукових публікацій аспірантів та докторантів*. Режим доступу : <http://jurnal.org/articles/2012/ped19.html>
116. Доброскок, І. І., 2010. *Формування самоорганізації студента у процесі вивчення соціальної педагогіки у ВНЗ*, [online]. Режим доступу: http://www.irbis-nbuv.gov.ua/cgi-bin/irbis_nbuv/cgiirbis_64.exe?c21com=2&i21dbn=ujrn&p21dbn=ujrn&image_file_download=1&image_file_name=pdf/vpm_2010_7_32.pdf
117. *Довідник ВНЗ*, [online]. Режим доступу: <https://osvita.ua/vnz/guide/search-17-0-0-0-0.html>
118. Долгопол, О. О., 2017. Професійний самоменеджмент як компетенція лікаря. В: *Збірник наукових праць "Педагогіка та психологія"*. Харків, вип. 56, с. 215-226.
119. Долінська, Н. В., 2019. *Педагогічна складова у системі підготовки викладачів в університетах США*. Кандидат наук. Львівський національний університет імені Івана Франка, Національний університет "Львівська політехніка".
120. Дольская О. А., 2013. *Трансформации рациональности в современном образовании*: монографія. Харьков: НТУ "ХПИ"; Изд. Савчук О. О., 352 с.
121. Донченко, І.А., 2010. *Педагогічні умови розвитку професійної самосвідомості майбутніх викладачів вищого навчального закладу в процесі магістерської підготовки*: автореф. кандидата пед. наук. Запоріжжя: Класичний приватний університет, 20 с.
122. Друкер, П., 2008. *Эффективный руководитель*. Москва: ООО "И.Д.Вильямс", 224 с.
123. Дубасенюк, О. А., 2010. Реалізація задачного підходу в професійній підготовці майбутнього вчителя. В: *Нові технології навчання*: матеріали міжн. конф. "Духовно-

моральне виховання і професіоналізація: виклики XXI ст.”. Київ - Вінниця, № 66. Ч. 1, с. 159-164.

124. Дубасенюк, О. А., 2015. *Професійно-педагогічна освіта: методологія, теорія, практика* : монографія. Житомир: Вид-во ЖДУ ім. І. Франка, Т.1, 400 с.

125. Дубасенюк, О. А., Антонова, О. Є., та Семенюк, Т. В., 2003. *Професійна підготовка майбутнього вчителя до педагогічної діяльності*: монографія. Житомир: Житомир. держ. пед. ун-т, 193 с.

126. Дубасенюк, О. А., та Вознюк, О. В., 2011. Сучасні наукові підходи як методологічні засади компетентнісного підходу в освіті. *Професійна педагогічна освіта: компетентнісний підхід*: монографія. Житомир : Вид-во ЖДУ ім. І. Франка, с. 11-18.

127. Дубовицкая, Т. Д., 2004. *Развитие самоактуализирующейся личности учителя: контекстный подход*: автореф. доктора психол. наук. Москва: Московский государственный открытый педагогический университет им. М.А Шолохова, 48 с.

128. Дуднік, Н. Ю., 2010. *Формування у майбутніх учителів умінь професійної самоорганізації*: автореф. канд. пед. наук. Київ: Інститут вищої освіти НАПН України.

129. Дуднік, Н., 2009. Уміння професійної самоорганізації як засіб підвищення адаптованості першокурсників до умов навчання у вищій школі. *Вісник Львівського університету. Серія педагогічна*, вип. 25, Ч. 4, с. 81-88.

130. Дусь, Н. А., та Потримай, Н. С., 2015. Феноменологія емоційного вигорання в педагогічній діяльності: психологічні особливості та шляхи профілактики. *Проблеми освіти*: зб. наук. праць. Вінниця-Київ, вип. 82, с. 85-89.

131. Дяченко, Н. О., 2015. *Формування вмінь розв'язувати педагогічні задачі у майбутніх викладачів педагогіки на магістерському рівні*. Кандидат наук. Київ: Інститут вищої освіти НАПН України.

132. Дьюї Дж., 2006. Досвід і освіта. В: Коваленко, Є. І., та Белкіна, Н. І. *Хрестоматія: навч. посіб.* Київ : Центр навч. літ., с. 463–483.

133. Дьяков, С. И., 2016. Стрессоустойчивость студентов. Парадигма субъектной самоорганизации личности. *Образование и наука*, №6, с. 97-109, [online]. Режим доступу: <https://doi.org/10.17853/1994-5639-2016-6-97-109>.

134. Дьяков, С. И., 2016. *Психосемантика организации человека как субъекта жизни. Основы психологии субъекта* : монография, [online]. Санкт-Петербург : Проспект науки. Режим доступу: https://www.rfbr.ru/rffi/ru/books/o_1963603

135. Дьяченко, М. И., и Кандыбович, Л. Л., 1996. *Краткий психологический словарь: личность, образование, самообразование, профессия*. Минск: Народная асвета.

136. Егоров, Д. Г. *О единстве экономической теории*, [online]. Режим доступу: http://de-888.narod.ru/uni_ogl.htm

137. Емішянц, О. Б., 2011. *Психологічні особливості самоконтролю особистості*, [online]. Режим доступу: http://www.nbuv.gov.ua/portal/Soc_Gum/Vlca_Gum/2011_10/50.pdf

138. *Енциклопедія сучасної України*, [online]. Режим доступу: http://esu.com.ua/search_articles.php?id=5031

139. Єлканов, С. Б., 1986. *Профессиональное самовоспитание учителя*: кн. для учителя. Москва: Просвещение.

140. Єльнікова, Г. В., Борова, Т. А., Касьянова, О. М., Полякова, Г. А., та ін., 2009. *Адаптивне управління: сутність, характеристика, моніторингові системи* : монографія. Чернівці : Технодрук.

141. Желанова, В. В., 2012. Рефлексивно-контекстне освітнє середовище як чинник професійної підготовки майбутнього вчителя початкових класів у ВНЗ. *Педагогічний дискурс*, вип. 11, с. 88-93.

142. Желанова, В. В., 2013. *Контекстне навчання майбутнього вчителя початкових класів: теорія та технологія* : монографія. Луганськ : Вид-во „ЛНУ імені Тараса Шевченка”, 505 с.

143. Желанова, В. В., 2014. *Теорія і технологія контекстного навчання майбутніх учителів початкових класів*: автореф. доктора пед. наук. Луганськ: Державний заклад „Луганський національний університет імені Тараса Шевченка”, 47 с.
144. Жигирь, В. И., 2014. Подготовка будущего менеджера образования к самоорганизации профессиональной деятельности. *Научно-исследовательские публикации*, № 9 (13), с. 24-33.
145. Жмуров, В. А., 2012. *Большая энциклопедия по психиатрии*. 2-е изд.
146. Жукова, Л. Н., 2008. Технология развития рефлексивной самоорганизации педагогов в условиях инновационного процесса общеобразовательной школы. *Омский научный вестник. Психологические и педагогические науки*, № 4 (69), с. 126-129.
147. Журат, Ю. В., 2012. *Педагогічні умови формування професійної суб'єктності у майбутніх вчителів початкових класів*: автореф. кандидата пед. наук. Київ: Національний авіаційний університет.
148. Заболоцька О. С., 2008. Компетентність, кваліфікація, компетенція як ключові категорії компетентності парадигми вищої освіти. *Вісник Житомирського державного університету*, вип. 39, с. 52-56.
149. Загвязинский, В. И., и Атаханов Р., 2005. *Методология и методы психолого-педагогического исследования*: учебн. пособ. для студ. высш. пед. учебн. заведен. 2-е изд., стер. Москва: “Академия”, 208 с.
150. Загвязинский, В. И., и Закирова, А. Ф., 2008. *Педагогический словарь*: учеб. пособ. для студ. высш. учебн. заведений. Москва: Академия, 352 с.
151. Заенутдинова, Н. А., 2000. *Формирование готовности к самоорганизации у студентов педагогического колледжа в образовательном процессе*. Кандидат наук. Магнитогорский государственный университет.
152. Зайверт, Л., 1995. *Ваше время – в Ваших руках*. Москва: Интерэксперт.
153. Закон України "Про вищу освіту" від 01.07.2014 р., [online]. Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/1556-18>.
154. Закон України “Про освіту”, 2017, [online]. Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/go/2145-19>
155. Занюк, С. С., 2002. *Психологія мотивації*. Київ : Либідь.
156. Заяць, Л. І., 2015. *Розвиток сучасної університетської освіти у Нідерландах*: автореф. кандидата пед. наук. Київ: Київський університет імені Бориса Грінченка.
157. Зимняя, И. А., 2000. *Педагогическая психология*: учебник для вузов. Москва: Издательская корпорация “Логос”, 384 с.
158. Зінченко, А. Г., та Саприкіна, М. А., 2016. *Навички для України 2030: погляд бізнесу*. Київ: “ЮСТОН”, 36 с.
159. Зязюн, І. А., Крамущенко, Л. В., Кривонос, І. Ф., та ін., 2008. *Педагогічна майстерність*: підручник. 3-тє вид., допов. і переробл. Київ : СПД Богданова А. М.
160. Зязюн, Л. І., 2008. *Теоретичні засади розвитку та саморозвитку особистості в освітній системі Франції*: автореф. доктора пед. наук. Київ: Інститут вищої освіти Академії педагогічних наук України.
161. Зязюн, І., 2014. Система сукупних компетенцій і компетентностей у структурі педагогічної діяльності й дії вчителя. *Педагогіка і психологія*, № 3, с. 23–25.
162. Зязюн, І. А., 2005. *Педагогічна майстерність: проблеми, пошуки, перспективи*: монографія. Київ; Глухів: РВВ ГДПУ.
163. Игошев, Б. М., 2008. Профессиональная мобильность учителя: организационно-педагогический аспект. *Известия Уральского гос. ун-та*, № 56, с. 34-40.
164. Ильин, Е. П., 2000. *Психология воли*. Санкт-Петербург: Питер.
165. Ильин, Е. П., 2002. *Мотивация и мотивы*. Санкт-Петербург: Питер.
166. Ильинская, Я. А., 2013. Самоорганизация студентов в системе дополнительного непрерывного образования, [online]. *Вестник МГОУ*, № 1. Режим доступу: www.evestnik-mgou.ru

- 167.Ильязова, М. Д., 2011. *Формирование инвариантов профессиональной компетентности студента: ситуационно-контекстный подход*: автореф. доктора пед. наук. Москва: Московский государственный гуманитарный университет им. М.А.Шолохова.
- 168.Ишков, А. Д., 2004. *Связь компонентов самоорганизации и личностных качеств студентов с успешностью в учебной деятельности*: автореф. дисс. кандидата психол. наук. Москва: Московский государственный университет им. М. В. Ломоносова.
- 169.Ишков, А. Д., 2009. *Развитие уровня самоорганизации профессиональной деятельности*, [online]. Режим доступа: <http://mgsu.ru/organizations/RealizDogovorov/realizatsiya-2009/2009-4-polnye/11.4.1.12-uroven-samoorg-polnaya.pdf>
- 170.Ишков, А. Д., 2013. *Учебная деятельность студента: психологические факторы успешности*: монография. 2-е изд., стер. Москва : Флинта.
- 171.Иванченко, Є. А., 2005. *Формування професійної мобільності майбутніх економістів у процесі навчання у вищих навчальних закладах*: автореф. кандидата пед. наук. Одеса: Південноукраїнський державний педагогічний університет імені К.Д.Ушинського.
- 172.Ігнатюк, О. А., 2010. *Теоретичні та методичні основи підготовки майбутнього інженера до професійного самовдосконалення в умовах технічного університету*: автореф. доктора пед. наук. Харків: Харківський національний педагогічний університет імені Г.С. Сковороди.
- 173.Ігнатюк, О.А., 2009. *Формування готовності майбутнього інженера до професійного самовдосконалення: теорія і практика*: монографія. Харків: НТУ “Харківський політехнічний інститут”, 432 с.
- 174.Ільєнко, О.Л., 2016. Педагогічні компоненти науково-методичної системи професійної підготовки майбутнього конкурентоспроможного фахівця. *Збірник наукових праць “Педагогіка та психологія”*, вип. 55, с. 155-163.
- 175.Ільїн, В.В., 2014. Трансформація смислових кодів культури і знання в нелінійності соціального буття. В: Кремень, В.Г., ред. *Синергетика і освіта* : монографія. Київ: Ін-т обдаров. дитини, с. 43–69.
- 176.Казібекова, В. Ф., 2017. Психологічні ресурси особистості: філософсько-психологічний зміст. *Науковий вісник Херсонського державного університету*, вип. 2, том 1, с. 120-127.
- 177.Кайдалова, Л.Г., та Щокіна, Н.Б., 2008. *Досвід підготовки магістрів зі спеціальності “Педагогіка вищої школи”*, [online]. Режим доступа: <http://www.sportpedagogy.org.ua/html/journal/2008-12/08klgphs.pdf>
- 178.Калашников, В. Г., 2012. Образовательная среда контекстного типа. *Высшее образование в России*, № 4, с. 92-97.
- 179.Калініна Л., 2017. Науковий дискурс сучасних методологій організаційного механізму управління в сфері освіти. *Рідна школа*, №1–2 (січень–лютий), с. 8-17.
- 180.Каплінський, В. В., 2018. Якість підручників і посібників як важливий чинник професійного становлення майбутнього вчителя в процесі загальнопедагогічної підготовки. *Наукові записки ВДПУ ім. М.Коцюбинського*. Сер.: Педагогіка і психологія. Вінниця:ТОВ Нілан ЛТД, вип. 53, с.100-107.
- 181.Карамбиров, В.А., 2013. Синергетические подходы к самоорганизации студентов в процессе самостоятельной работы в вузе. *Общество и право*, № 2 (44), с. 305-310.
- 182.Карпенчук, С. Г., 2005. *Теорія і методика виховання* : навч. посіб. 2-ге вид., допов. і переробл. Київ : Вища шк.
- 183.Керженцев, П.М., 1993. Принципи організації. В: Слепов, І. О., упор. *Наука управляти: з історії менеджменту. Хрестоматія: навч. посібн.* Київ: Либідь, с. 265-292.
- 184.Килівник, А.М., 2015. *Формування культури самоорганізації майбутніх учителів початкових класів у процесі професійної підготовки* : автореф. кандидата пед. наук. Хмельницький: Хмельницький національний університет, 23 с.

- 185.Килівник, А.М., 2015. *Формування культури самоорганізації майбутніх учителів початкових класів у процесі професійної підготовки*. Кандидат наук. Хмельницький: Хмельницький національний університет.
- 186.Кириллова, А. В., 2012. *Совершенствование самоорганизации будущего педагога в процессе внеучебной деятельности*: автореф. кандидата пед. наук. Москва: Мурманский государственный гуманитарный университет.
- 187.Кириллова, А. В., 2013. Модель совершенствования самоорганизации будущего педагога в процессе внеучебной деятельности. *Дискусия*, № 10 (40), с. 146-150.
- 188.Кирий, С.Л., 2014. Концепція самоменеджменту як управлінська філософія. *Теорія та практика державного управління*, вип. 3 (46), с. 209-216.
- 189.Киселева, А. Ю., 2010. Развитие самоорганизации как одна из целей обучения менеджеров организации, [online]. *Тезисы докл. IV Всероссийской науч. интернет-конф. "Культура и взрыв: социальные смыслы в эпоху перемен"*. Режим доступа: <http://socio.my1.ru/forum/4>
- 190.Клименко, Ю.О., 2015. Самоорганізація часу життя як особливе утворення особистості. *Психологія і особистість*, № 2 (8). Ч.2, с. 113-123.
- 191.Климко, Н. В. *Проблема самоорганизации в профессионально-педагогической деятельности*, [online]. Режим доступа: http://pravmisl.ru/index.php?option=com_content&task=view&id=1972
- 192.Князева, Е. Н., и Курдюмов, С. П., 1992. Синергетика как новое мировидение: диалог с С.И.Пригожиным. *Вопросы философии*, № 12, с. 3-20.
- 193.Князева, Е. Н., и Курдюмов, С. П., 2010. *Основания синергетики: Человек, конструирующий себя и свое будущее*, 3-е изд. Москва: КомКнига, 232 с.
- 194.Князькова, О. Н., 2012. О понятии "культура самоорганизации личности студента". *Молодой ученый*, №11, с. 428-432.
- 195.Ковальчук, В. Ю., 2004. *Професійна та світоглядно-методологічна підготовка сучасного вчителя: модернізаційний аналіз*: монографія. Київ-Дрогобич: Коло.
- 196.Ковальчук В. А., 2011. Формування у майбутніх учителів професійної педагогічної компетентності розв'язувати соціально-педагогічні задачі. В: О.А.Дубасенюк, ред. *Професійна педагогічна освіта: компетентнісний підхід*: монографія. Житомир: Вид-во ЖДУ ім. І. Франка, с. 289-305.
- 197.Ковальчук, Р. О., 2010. *Психолого-педагогічні умови розвитку здатності до самоорганізації у майбутніх офіцерів-прикордонників*: автореф. кандидата психол. наук. Хмельницький: Національна академія Державної прикордонної служби України імені Богдана Хмельницького.
- 198.Козак, Л.О., 2015. *Теоретико-методологічні засади підготовки майбутніх викладачів дошкільної педагогіки і психології до інноваційної професійної діяльності*: автореф. доктора пед. наук. Київ, 2015. 42 с.
- 199.Козлова, О. Г., та Гребеник, Т. В., 2014. Стратегічні орієнтири реалізації процесу підготовки майбутнього викладача вищої школи. В: Сбруєва, А. А., Козлова, О. Г., ред. *Теоретичні та методичні засади магістерської підготовки викладача вищої школи*: монографія. Суми : Вид-во СумДПУ імені А. С. Макаренка, с. 175-201.
- 200.Козловець, М.А., ред., 2003. *Соціологія: словник термінів і понять*. Житомир: Вид-во "Волинь".
- 201.Козловская, Т.Н., 2005. *Самоорганизация времени как фактор формирования "образа будущего" студента университета*. Кандидат наук. Оренбург: Оренбургский государственный университет.
- 202.Козуб, Я. В., 2016. Ставлення до навчання в студентів з різними рівнями самоорганізації діяльності. *Вісник Харківського національного педагогічного університету імені Г. С. Сковороди*. Психологія : [зб. наук. пр.]. Харків : ХНПУ, вип. 53, с. 83-101.
- 203.Козяр, М. М., та Коваль, М. С., 2013. *Педагогіка вищої школи*: навч. посібн. Київ: Знання.

204. Колос, К.Р., і Спирін, О.М., 2016. Констатувальний етап експерименту з розвитку комп'ютерно орієнтованого навчального середовища закладу післядипломної педагогічної освіти. *Інформаційні технології і засоби навчання*, том 54, №4, с. 183-205.
205. Коменський, Я., 2006. Велика дидактика. Закони добре організованої школи. В: Коваленко, Є.І., та Белкіна, Н.І. *Хрестоматія: навч. посібн.* Київ: Центр навч. літ.
206. Комова, О. В., 2015. Проблемы формирования самоорганизации. *Научный поиск*, № 2(16), с. 11-17.
207. Конверський, А.Є., ред., 2010. *Основи методології та організації наукових досліджень: навч. посіб. для студентів, курсантів, аспірантів і ад'юнктів.* Київ: Центр учбової літератури.
208. Коновчук, Н.С., 2012. Основні причини та профілактика професійного вигорання у менеджерів. *Правничий вісник університету "КРОК"*, вип. 14, с. 91-95.
209. *Концепція розвитку освіти на період 2015-2025 років (проект)*, [online]. Режим доступу : <http://www.mon.gov.ua/ua/messages/39066-mon-proponue-na-gromadske-obgovorennya-proekt-kontseptsiyi-rozvitku-osviti-ukrayini-na-period-20152025-rokiv>
210. Коржуев, А.В., и Попков, В.А., 2003. *Традиции в высшем профессиональном образовании.* Москва : Изд-во МГУ.
211. Корниенко, А. Ф., 2013. Соотношение понятий "субъект", "субъективность", "субъектность" В: А.Л. Журавлев, Е.А. Сергиенко, ред. *Человек, субъект, личность в современной психологии: материалы межд. конф., посвящ. 80-летию А.В. Брушлинского.* Том 1. Москва: Изд-во "Институт психологии РАН", с. 206-210.
212. Корольова, Н.В., 2014. Формування навичок самоорганізації в процесі самостійної діяльності майбутніх учителів. *Наукові записки Вінницького державного педагогічного університету імені Михайла Коцюбинського.* Серія: педагогіка і психологія, вип. 41, с. 56-59.
213. Костромина, С. Н., 2010. Структурно-функциональная модель самоорганизации деятельности. *Вестник Санкт-Петербургского университета.* Серія 12, вып. 4, с. 153-160.
214. Котлова, Л.О., 2013. *Психологія конфлікту: курс лекцій* : навч. посіб. Житомир: Вид-во ЖДУ ім. І. Франка.
215. Котова, С. С., и Шахматова, О. Н., 2007. Психологические особенности самоорганизации учебной деятельности студентов. *Научные исследования в образовании*, №4. [online]. Режим доступу: <https://cyberleninka.ru/article/n/psihologicheskie-osobennosti-samoorganizatsii-uchebnoy-deyatelnosti-studentov>.
216. Котова, С. С., и Шахматова, О.Н., 2010. *Основы эффективной самоорганизации: учеб. пособие.* Екатеринбург: Изд-во ГОУ ВПО "Рос. гос. проф.-пед. ун-т".
217. Кочетов, А.И., 1990. *Организация самовоспитания школьников.* Минск: Народная асвета.
218. Кравченко, В. М., 2017. *Теоретичні і методичні засади модернізації професійної підготовки викладачів вищої школи в умовах магістратури:* автореф. доктора пед. наук. Запоріжжя: Класичний приватний університет.
219. Краевский В.В., Бережнова Е.В., 2006. *Методология педагогики: новый этап: учеб. пособ.* Москва: Академия, 400 с.
220. Кремень В.Г., ред., 2014. *Освіта дорослих: енциклопедичний словник.* Київ: Основа, 496 с.
221. Кремень, В. Г., 2015. Синергетична модель розвитку освіти. *Проблеми освіти: зб. наук. праць.* Вінниця-Київ, вип. 82, с. 7-15.
222. Кремень, В. Г., ред., 2014. *Розроблення освітніх програм* : метод. рекомендації. Київ : ДПНВЦ "Пріоритет".
223. Кремень, В. Г., ред., 2014. *Синергетика і освіта* : монографія. Київ: Ін-т обдаров. дитини, 348 с.
224. Кремень, В.Г., ред., 2008. *Енциклопедія освіти.* К.: Юрінком Інтер, 1040 с.
225. Кремень, В.Г., та Ільїн, В.В., 2005. *Філософія: мислителі, ідеї, концепції:* підручник. Київ: Книга, 528 с.

- 226.Кривуля, О.М., 2010. *Філософія*: навч. посібн. Харків: ХНУ ім. В.Н.Каразіна, 592 с.
- 227.Крижко В., 2005. *Теорія та практика менеджменту в освіті*: навч. посібн. 2-ге вид. Київ: "Освіта України".
- 228.Кристочук, Т.Є., 2014. *Тенденції розвитку педагогічної освіти в країнах Європейського Союзу*: автореф. дис. доктора пед. наук. Київ: Київський університет імені Бориса Грінченка, 42 с.
- 229.Кузіванова, Е. М. *Формирование и оценка компетенции самоорганизации в инновационной деятельности ГАОУСПО РК "Сыктывкарский торгово-технологический техникум"*. [online], Режим доступу: http://www.kriro.ru/upload/docs/Meropriyatiya/Konferencii/spisok_uchastnikov_konferencii/4-internet_konferencija-kuzivanova.doc
- 230.Кузікова, С. Б., 2011. *Психологія саморозвитку*: навч. посіб. Суми: МакДен.
- 231.Кузьміна, Н.В., 2014. Созидательный вектор фундаментального образования. В: О. А. Дубасенюк, В. А. Ковальчук, ред. *Інноваційні підходи до виховання студентської молоді у вищих навчальних закладах*: матеріали Міжнар. наук.- практик. конференції (м. Житомир, 22-23 травня 2014 р.). Житомир: Вид-во ЖДУ ім. І. Франка, с. 20-78.
- 232.Кузьміна, Н. В., 1987. *Очерки психологии труда учителя: психологическая структура деятельности учителя и формирование его личности*. Ленинград: ЛГУ, 1987.
- 233.Куликова, С. С., и Носкова, Т. Н., 2009. Формирование компетенции самоорганизации студентов как основы обучения в современной образовательной среде университета. *Известия Российского государственного педагогического университета им. А. И. Герцена*, №83, с. 78-87.
- 234.Кулюткин, Ю. Н., и Муштавинская, И. В., 2002. *Образовательные технологии и педагогическая рефлексия*. Санкт-Петербург: СПбГУПМ.
- 235.Кульневич С., 2000. О научно-педагогической грамотности. *Педагогика*, № 6, с. 21-27.
- 236.Кульневич, С.В., 1997. *Педагогика самоорганизации: феномен содержания*: монографія. Воронеж.
- 237.Куприна, А.В., и Михневич, С.Н., 2012. О самоорганизации студентов-первокурсников в вузе. В: *Актуальные проблемы права, истории и экономики. Профилактика преступности несовершеннолетних*: Междунар. науч.-практик. конф. Шадринск: Каргап. филиал ОГУП "Шадринский Дом Печати", с. 126-135.
- 238.Курлянд, З. Н., Хмельюк, Р. І., Семенова, А. В., та ін. 2007. *Педагогіка вищої школи*: навч. посібн. 3-те вид., перероб. і доп. Київ: Знання.
- 239.Курлянд, З., ред., 2012. Організація навчальної діяльності студентів з використанням методів проблемного навчання, [online]. *Теорія і методика професійної освіти*: навч. посіб. Режим доступу: http://pidruchniki.com/1601101355076/pedagogika/organi_zatsiya_navchalnoyi_diyalnosti_studentiv_vikoristannyam_metodiv_problemnogo_navchannya
- 240.Кучера, Т.Н., Насонова, Л.І., та Дейнека, В.В., 2015. *Навчальний посібник з курсу "Філософія освіти" для осіб, що навчаються в магістратурі за спеціальністю "Педагогіка вищої школи"*. Харків: ХНМУ.
- 241.Лавриченко, Н.М., та Вінніченко, М.Д., 2018. *Методологія наукових досліджень: педагогіка*. Суми, 56 с.
- 242.Лебедев, С. А., и Рубочкин, В. А. *История и философия науки*, [online]. Режим доступу: <http://terme.ru/slovari/istorija-i-filosofija-nauki.html>
- 243.Лебедик, Л. В., 2019. *Теоретичні засади підготовки викладачів вищої школи до проектування дидактичних систем в умовах магістратури*: автореф. доктора пед. наук. Слов'янськ: ДВНЗ "Донбаський державний педагогічний університет".
- 244.Лебедик, Л., 2017. Досвід підготовки викладачів вищої школи в умовах магістратури у країнах Європи. *Українська професійна освіта*, № 2, с. 72-78.
- 245.Левченко, А.В., 2013. Парадигмальні виміри самоорганізації в філософській та науковій думці. *Філософія і політологія в контексті сучасної культури*, вип.6 (III), с. 104-109.

246. Лейко, С. В., 2013. Поняття “компетенція” та “компетентність”: теоретичний аналіз. *Педагогічний процес: теорія і практика*, вип. 4, с. 128-135.
247. Леонтьев, А. Н., 1977. *Деятельность. Сознание. Личность*. 2-е изд. Москва: Изд-во “Политические материалы”.
248. Лернер, И. Я., 1974. *Проблемное обучение*. Москва.
249. Липсиц, И. В., 1991. *Секреты умелого руководителя*. Москва : Экономика, 320 с.
250. Лисенко-Гелемб'юк, К., 2016. *Психологічний аналіз процесів вольової регуляції як ознаки свідомості й розкриття особистісного потенціалу*, [online]. Режим доступу: <http://journals.pu.if.ua/index.php/esu/article/download/1266/1278>
251. Логвинова, О. Н., 2014. *Развитие умения самоорганизации учебной деятельности в технологическом образовании школьников*: автореф. кандидата пед. наук. Москва: ГБОУ ВПО МО “Академия социального управления”.
252. Локшина, С. М., 1977. *Краткий словарь иностранных слов*. 5-е изд., стереотип. Москва: “Русский язык”.
253. Лопушанська, Ю. М., 2012. Контекстний підхід у навчанні студентів-соціологів професійній англійській мові. *Наукові праці. Педагогіка*, вип. 176, том 188, с. 98-101.
254. Луговий В. І., 2009. Компетенції та компетентності: поняттєво- термінологічний дискурс. *Вища освіта України*, № 3 (дод. 1), с. 8-14.
255. Лукашевич, Н. П., 2002. *Теория и практика самоменеджмента*: учеб. пособие. 2-е изд., испр. Київ: МАУП.
256. Макаренко, А. С., 1984. Некоторые выводы из моего опыта. В: Макаренко, А. С. *Педагогические сочинения*: в 8-ми т. Т. 4. Москва: Педагогика, 1984.
257. Макаров, В. И., 2009. *Философия самоорганизации*. Москва: Книжн. дом “ЛИБРОКОМ”, 432 с.
258. Максименко, С. Д., 2000. *Общая психология*: учебник. Москва: “Рефл-бук”, Київ: “Ваклер”, 528 с.
259. Максименко, С. Д., Зливков, В. Л., та Кузікова, С. Б., ред., 2015. *Особистість у розвитку: психологічна теорія і практика* : монографія. Суми : Вид-во СумДПУ імені А. С. Макаренка, 430 с.
260. Малихін, О. В. *Система умінь самоорганізації і самоконтролю учбової діяльності студентів вищих педагогічних навчальних закладів та її функціонування у процесі організації і здійснення самостійної навчальної діяльності*, [online]. Режим доступу: <http://enpuir.npu.edu.ua/bitstream/123456789/4235/1/Malykhin.pdf>
261. Маркова, А. К., 1996. *Психология профессионализма*. Москва: Знание, 308 с.
262. Марусинець, М. М., 2015. Педагогічні умови та засоби формування професійної рефлексії майбутніх учителів початкових класів. *Гірська школа Українських Карпат*, № 12-13, с. 196-198.
263. Марченко, А. М., 2013. *Методика дослідження соціальної самоорганізації студентів в університетському середовищі*, [online]. Режим доступу: http://www.soc.univ.kiev.ua/sites/default/files/library/elopen/actprob13_110.pdf
264. Матвієнко, О., 2018. Метод ситуаційного аналізу ("case study" method) як засіб формування готовності майбутніх педагогів до педагогічної взаємодії. *Вісник Серія: Педагогічні науки*, №151. Том 1, с. 257-261.
265. Матюшкин, А. М., 1972. *Проблемные ситуации в мышлении и обучении*. Москва: Педагогика.
266. Махмутов, М. И., 1975. *Проблемное обучение: Основные вопросы теории*. Москва.
267. Мачинська, Н. І., 2013. *Педагогічна освіта магістрантів вищих навчальних закладів непедагогічного профілю*: монографія. Львів : ЛьвДУВС, 416 с.
268. Мачинська, Н. І., 2013. *Теоретичні та методичні засади педагогічної освіти магістрантів вищих навчальних закладів непедагогічного профілю* : автореф. доктора пед. наук. Київ: Київський університет імені Бориса Грінченка.

269. Мельник, Н. І., 2016. Концепція дослідження професійної підготовки дошкільних педагогів у країнах Західної Європи: стратегічний аспект. *Молодий вчений*, № 11 (38), с. 454-459.
270. Мельничук, О.С., 1974. *Словник іноземних слів*. Київ.
271. *Методичні рекомендації щодо розроблення стандартів вищої освіти*, 2016, [online]. Режим доступу : <http://mon.gov.ua/citizens/zv%E2%80%99yazki-z-gromadskisty/gromadske-obgovorenyya-2016.html>.
272. Микитюк, С.О., 2013. Ресурсний підхід як основа розвитку потенціалів особистості майбутнього вчителя. *Педагогічні науки: теорія, історія, інноваційні технології*, № 8 (34), с. 235-243.
273. Милевская, М.М., 2014. *Особенности содержания труда и трудовых функций преподавателя*. В: *Вестник Беларускага дзяржаўнага эканамічнага ўніверсітэта: навукова-практычны часопіс*, № 5, с. 41-47.
274. Мирончук, Н.М., 2013. Стажування як форма підвищення кваліфікації педагогічних і науково-педагогічних працівників. *Андрогогічний вісник*, вип. 4, с. 64-69.
275. Мирончук, Н.М., 2015. Особливості праці викладача вищого навчального закладу в контексті самоорганізації його професійної діяльності. *Проблеми освіти*. Київ, вип. 85, с. 147-151.
276. Мирончук, Н.М., Антонова, О. Є., Янович, Л. М., та Васільєва Л. А., 2016. *Освітня програма: вимоги та методика розроблення: методичні рекомендації для викладачів Житомирського державного університету імені Івана Франка*. Житомир: Вид-во ЖДУ ім. І. Франка, 60 с.
277. Мирончук, Н. М., 2016. Особливості формування змісту освітньої програми підготовки викладачів вищих навчальних закладів. *Вісник Житомирського державного університету імені Івана Франка. Педагогічні науки*, вип. 2 (84), с. 78-81.
278. Мирончук, Н. М., 2016. Формування нормативного змісту підготовки викладача вищого навчального закладу на третьому рівні вищої освіти. В: С.С.Вітвицька, ред., Н.Є. Колесник, ред. *Теорія і практика професійної підготовки фахівців у контексті загальноєвропейських інтеграційних процесів*: зб. наук. праць. Житомир: ФОП Левковець, с. 212 – 216.
279. Мирончук, Н. М., 2018. Критерії та показники сформованості у майбутніх викладачів вищої школи готовності до самоорганізації у професійній діяльності. *Проблеми освіти: зб. наук. праць. ДНУ “Інститут модернізації змісту освіти”*, вип. 90, с. 173-178.
280. Мирончук, Н. М., 2019. Магістерські програми професійної підготовки майбутніх викладачів вищої школи у зарубіжних університетах. *American Journal of Fundamental, Applied & Experimental Research*, № 2(13), с. 27-31.
281. Мирончук, Н., 2017. Моделювання ситуацій самоорганізації у контекстній підготовці майбутніх викладачів вищої школи. *Оновлення змісту, форм та методів навчання і виховання в закладах освіти: зб. наук. праць: [наук. записки РДГУ]*. Рівне: РДГУ, вип. 17 (60), с.145-149.
282. Мирончук, Н., 2017. Трансформація функціонально-професійної ролі викладача вищої школи в умовах соціокультурних змін. В: І.Є. Копоть, ред. *Митець – культура – виміри часу: Міжнародні наукові читання 2017 року в Музеї Бориса Лятошинського в Житомирі*: зб. статей. Житомир: Вид. О.О. Євенок, с. 377-387.
283. Мирончук, Н., 2019. Особливості змісту програм підготовки викладачів вищої школи у зарубіжній практиці. *Proceedings of the 1 st International Symposium “Intellectual Economics, Management and Education”*, September 20, 2019. Vilnius Gediminas Technical University. Vilnius: Vilnius Gediminas Technical University, p. 197-199.
284. Мирончук, Н., 2020. Підготовка майбутніх викладачів вищої школи до самоорганізації у професійній діяльності засобами професійно орієнтованих ситуацій. В: О. В. Пономаренко, та Л. О. Сущенко, ред. *Актуальні проблеми педагогічної освіти: новації*,

досвід та перспективи: збірн. тез доповідей I Всеукр. наук.-практ. конф. з міжнар. участю, 10 квітня 2020 року, м. Запоріжжя. Запоріжжя : АА Тандем, с. 32-34.

285. Мирончук, Н.М., 2013. Завдання та зміст професійної підготовки сучасного фахівця в системі вищої освіти. В: С.С. Вітвицька, Н.М. Мирончук, ред. *Магістратура в умовах євроінтеграційних процесів вищої школи*: зб. наук. праць. Житомир: Вид-во ЖДУ ім. І. Франка, с. 11-16.

286. Мирончук, Н.М., 2013. Контекстно-професійний зміст підготовки майбутніх педагогів у вищому навчальному закладі. В: В.Є. Литньов, Н.Є. Колесник, Т.В. Наумчук, ред. *Підготовка педагогів до впровадження державних стандартів дошкільної та початкової освіти*: зб. наук.-метод. Житомир: Вид-во ЖДУ, с.442-446.

287. Мирончук, Н.М., 2013. Професійно-особистісний саморозвиток майбутнього педагога: сутнісні характеристики та шляхи формування. *Нові технології навчання*, вип. 76, с. 209-214.

288. Мирончук, Н.М., 2014. Гуманізація навчання і виховання як стратегічний напрямок діяльності вищої школи. *Нові технології навчання*, вип. 83, с. 178-182.

289. Мирончук, Н.М., 2014. Діяльнісний підхід у професійній підготовці майбутніх педагогів до реалізації функцій учителя-вихователя. *Вісник Житомирського державного університету імені Івана Франка*, вип. № 4 (76), с. 85-88.

290. Мирончук, Н.М., 2014. Кваліфікаційні вимоги до сучасного педагогічного працівника та шляхи його підготовки. В: В.Є. Литньов, Н.Є. Колесник, Т.В. Наумчук, ред. *Формування професійної компетентності майбутніх педагогів дошкільної та початкової освіти*: зб. наук.-метод. праць. Житомир: Вид-во ЖДУ ім. І. Франка, с. 91-95.

291. Мирончук, Н.М., 2014. Основні напрями підготовки сучасного фахівця у системі вищої освіти. *Андрогогічний вісник*, № 5, с. 126-132.

292. Мирончук, Н.М., 2015. Змістові характеристики самоорганізації праці викладача вищого навчального закладу. В: В.Є. Литньов, Н.Є. Колесник, Т.В. Наумчук, ред. *Формування дидактичної компетентності педагогів дошкільної та початкової освіти*: зб. наук.-метод. праць. Житомир: вид-во ЖДУ ім. І. Франка, с. 64-68.

293. Мирончук, Н.М., 2015. Кваліфікаційні вимоги до викладачів вищих навчальних закладів як основа змісту освітньо-професійних програм підготовки фахівців. *Проблеми освіти*: зб. наук. праць. Вінниця-Київ, вип. 82, с. 172-176.

294. Мирончук, Н.М., 2015. Основні аспекти самоорганізації навчально-професійної діяльності майбутніх викладачів. В: С.С. Вітвицька, Н.М. Мирончук, ред. *Професійна підготовка фахівців у системі неперервної освіти*: зб. наук. праць. Житомир: ФОП Левковець, с. 168-172.

295. Мирончук, Н.М., 2015. Особливості праці викладача вищого навчального закладу в контексті самоорганізації його професійної діяльності. *Проблеми освіти*, вип. 85, с. 147-151.

296. Мирончук, Н.М., 2015. Проблеми трудоголізму та презентеїзму як деструктивні професійні деформації. *Андрогогічний вісник*, № 6, с. 110-117.

297. Мирончук, Н.М., 2015. Роль планування в забезпеченні ефективності професійної діяльності викладача вищого навчального закладу. *Проблеми освіти*: Спецвипуск, № 85, с. 82-88.

298. Мирончук, Н.М., 2015. Самоорганізація професійної діяльності як основа професійного зростання викладача вищого навчального закладу. В: *Проблеми освіти*: збірник наукових праць. Спецвипуск. Вінниця-Київ, с. 69-73.

299. Мирончук, Н.М., 2015. Специфіка змісту педагогічної підготовки фахівців у вищих навчальних закладах першої половини XIX століття. *Науковий вісник Кременецької обласної гуманітарно-педагогічної академії ім. Тараса Шевченка. Серія: Педагогіка*, вип. 5, с. 33-39.

300. Мирончук, Н.М., 2015. Цілі професійної діяльності в системі життєво важливих перспектив студентів магістратури. *Педагогічні науки: теорія, історія, інноваційні технології*: Суми : Вид-во СумДПУ імені А.С.Макаренка, № 10 (54), с. 126-132.

301. Мирончук, Н. М., 2016. Контекстна підготовка майбутніх викладачів вищої школи до самоорганізації у професійній діяльності на засадах проблемно-ситуаційного підходу. *Професійна освіта: проблеми і перспективи*, випуск 11, с. 15-20.
302. Мирончук, Н. М., 2016. Контекстна підготовка майбутніх викладачів вищої школи до самоорганізації у професійній діяльності. *Вісник Житомирського державного університету імені Івана Франка*, вип. 4 (86), с. 91-94.
303. Мирончук, Н. М., 2016. Особистість педагога у контексті освітніх ідей Івана Франка. В: О.Є. Антонова, ред., В.В. Павленко, ред. *Педагогічні ідеї Івана Франка в освіті сьогодення*: зб. наук. праць. Житомир: ФО-П Левковець Н.М., с. 273-277.
304. Мирончук, Н. М., 2016. Особливості формування змісту освітньої програми підготовки викладачів вищих навчальних закладів. *Вісник Житомирського державного університету імені Івана Франка. Педагогічні науки*, вип. 2 (84), с. 78-81.
305. Мирончук, Н. М., 2016. Педагогічний супровід майбутніх викладачів вищої школи у процесі професійної підготовки. *Нові технології навчання*, вип. 89, част. 2, с. 127-131.
306. Мирончук, Н. М., 2016. Педагогічні та психологічні чинники професійного здоров'я викладача вищої школи. *Проблеми освіти*, вип. № 86, с. 386-393.
307. Мирончук, Н. М., 2016. Проблемно-ситуаційний підхід у підготовці майбутніх викладачів вищої школи до самоорганізації у професійній діяльності. В: *Zbiór artykułów naukowych. Konferencji Międzynarodowej Naukowo-Praktycznej "Pedagogika. Osiągnięcia naukowe, rozwój, propozycje"*. (Warszawa, 29.09.2016-30.09.2016). Warszawa: Wydawca: Sp. z o.o. "Diamond trading tour", s. 84-86.
308. Мирончук, Н. М., 2016. Професійна діяльність преподавателя высшей школы в условиях интеграционных образовательных процессов. В: Л.М.Єршова, К.І.Новосельський, ред. *Митець – культура – виміри часу: Міжнародні наукові читання 2016 року в музеї Лятошинського в Житомирі* : зб. статей. Житомир: Вид. О.О. Євенок, с. 296-308.
309. Мирончук, Н. М., 2016. Самоорганізаційні уміння як змістові конструкти професійних компетентностей майбутніх викладачів. В: *Zbiór artykułów naukowych. Konferencji Międzynarodowej Naukowo-Praktycznej "Pedagogika. Priorytetowe obszary badawcze: od teorii do praktyki"*. (Lublin, 30.05.2016-31.05.2016). Warszawa: Wydawca: Sp. z o.o. "Diamond trading tour", s. 85-87.
310. Мирончук, Н. М., 2016. Стратегічні напрями професійної підготовки викладачів вищої школи в контексті інтеграційних освітніх процесів. *Андрогогічний вісник*, № 7, с. 130-138.
311. Мирончук, Н. М., 2016. Проблемно-ситуаційний підхід як основа контекстної підготовки майбутніх викладачів вищої школи до самоорганізації у професійній діяльності. В: О.А.Дубасенюк, ред. *Теорія і практика професійної майстерності в умовах ціложиттєвого навчання* : монографія. Житомир: Вид-во Рута, с. 254-261.
312. Мирончук, Н. М., 2017. Застосування методу проєктів у підготовці майбутніх викладачів до самоорганізації в професійній діяльності. *Проблеми освіти*, вип. 87, с. 191 – 196.
313. Мирончук, Н. М., 2017. Моделювання змісту педагогічної діяльності студентів магістратури у контекстно-професійній підготовці. *Андрогогічний вісник*, № 8, с. 88 – 95.
314. Мирончук, Н. М., 2017. Моделювання основ контекстної підготовки студентів магістратури до професійно-педагогічної діяльності. *Вісник Житомирського державного університету імені Івана Франка*, вип. №2 (88), с. 186-190.
315. Мирончук, Н. М., 2017. Погляди В. Сухомлинського щодо організації професійно-педагогічної діяльності та особистісної самоорганізації педагога. *Вісник Житомирського державного університету імені Івана Франка: наук. журнал. Педагогічні науки*, вип. 5 (91), с. 67-71.
316. Мирончук, Н. М., 2017. Професійне вигорання викладача вищої школи: чинники, ознаки, способи протидії. В: О.А. Дубасенюк, ред. *Теоретичні і методичні засади розвитку і самовдосконалення особистості педагога-новатора в контексті модернізації нової української школи*: зб. наук.-метод. праць. Житомир: Вид-во Євенок О.О., с. 62-67.

317. Мирончук, Н. М., 2017. Соціокультурні детермінанти модернізації змісту підготовки майбутнього викладача вищої школи до самоорганізації у професійній діяльності. *Українська полоністика*, вип. 14, с. 100-107.
318. Мирончук, Н. М., 2018. Контекстний підхід у підготовці студентів до професійної діяльності у зарубіжній педагогічній теорії. *Креативна педагогіка*, вип. 13, с. 95-101.
319. Мирончук, Н. М., 2018. Особливості змісту підготовки магістрів спеціальності 011 "Освітні, педагогічні науки" ("Педагогіка вищої школи") в Україні. *Scientific Letters of Academic Society of Michal Baludansky*, № 3, volume 6, p. 99-103.
320. Мирончук, Н. М., 2018. Професійна діяльність викладача вищої школи: суспільні виклики та проблеми змісту підготовки. В: О. А. Дубасенюк, ред. *Професійна освіта: андрагогічний підхід*: монографія. Житомир: Вид. О. О. Євенок, с. 146-172.
321. Мирончук, Н. М., 2018. Професійна самоорганізація викладача вищої школи у контексті ціложиттєвого навчання. В: Silvia Lukáčová (ed.), Oksana Samoilenko (ed.). *Pregraduálna príprava profesionálov v oblasti vzdelávania dospelých: Zborník príspevkov z medzinárodnej vedeckej konferencie konanej dňa 18. mája 2018 na Katedre andragogiky, Fakulta humanitných a prírodných vied Prešovskej univerzity v Prešove*. Prešov, p. 191-200.
322. Мирончук, Н. М., 2018. Самомотивація як складова самоорганізації викладача у професійній діяльності. *Проблеми освіти*: зб. наук. праць вип. 88 (частина 2), с. 65-74.
323. Мирончук, Н. М., 2018. Формування рефлексивно-оцінних умінь готовності майбутніх викладачів вищої школи до самоорганізації у професійній діяльності. *American Journal of Fundamental, Applied & Experimental Research*, №4 (11), p. 48-52.
324. Мирончук, Н. М., 2018. Формування умінь самоорганізації науково-дослідницької діяльності магістрантів на засадах ергономічного підходу. *Вісник Житомирського державного університету імені Івана Франка*, вип. №4 (95), с. 103-107.
325. Мирончук, Н. М., 2019. Дослідження рівня сформованості діяльнісно-практичного компонента готовності майбутніх викладачів закладів вищої освіти до самоорганізації у професійній діяльності. *Нові технології навчання*, вип. 92, с. 210-215.
326. Мирончук, Н. М., 2019. Дослідження рівня сформованості ціннісно-мотиваційного компонента готовності майбутніх викладачів вищої школи до самоорганізації у професійній діяльності. *Science and Education a New Dimension. Pedagogy and Psychology*, VII (83), Issue: 203, с.27-30.
327. Мирончук, Н. М., 2019. Компетентнісні основи підготовки викладачів вищої школи на другому та третьому рівнях вищої освіти. В: *Інноваційний розвиток вищої освіти: глобальний, європейський та національний виміри змін*: матеріали V Міжнародної науково-практичної конференції (16-17 квітня 2019 року, м. Суми). Суми: Вид-во СумДПУ ім. А. С. Макаренка, том 1, с. 111-114.
328. Мирончук, Н. М., 2019. Контекстно-професійна спрямованість змісту освітніх програм підготовки викладачів вищої школи в умовах магістратури. *Проблеми освіти*, вип. 92, с. 57-62.
329. Мирончук, Н. М., 2020. Дослідження рівня сформованості регулятивно-вольового компонента компетентності самоорганізації майбутніх викладачів вищої школи у професійній діяльності. *Science and Education a New Dimension. Pedagogy and Psychology*, VIII (89), Issue: 221, Feb., с. 11-14.
330. Мирончук, Н. М., 2020. Інформаційно-комунікаційні технології як засіб самоорганізації суб'єктів освітнього процесу. *Інформаційні технології і засоби навчання*, Т.75, №1, с. 202-211.
331. Мирончук, Н. М., та Макаревич, О., 2019. Research of Volitional Efforts in a Structure of a Regulatory-Volitional Component of Readiness to Self-Organization in Professional Activity of a Future Lecturer in Higher Education. *Вісник Житомирського державного університету імені Івана Франка. Педагогічні науки*, вип. № 1 (96), с. 26-32.
332. Митина, Л. М., 2005. Профессиональное развитие и здоровье педагога: проблемы и пути решения. *Вестник "Образование России"*, № 7, с. 48-60.

333. Мільто, Л. О., 2013. *Теорія і технологія розв'язання педагогічних задач*: навч. посіб. Кіровоград : Імекс-ЛТД.
334. Міщенко, І. В. *Самоорганізація*, [online]. Режим доступу: <http://www.pharmencyclopedia.com.ua>
335. Міщенко, С. Г., 2017. *Розвиток професійної компетентності викладачів фундаментальних дисциплін у системі науково-методичної роботи коледжів машинобудівного профілю*. Кандидат наук. Університет імені Альфреда Нобеля.
336. Мойсеюк, Н. Є., 2001. *Педагогіка* : навч. посібн. 3-тє вид., доп. Київ.
337. Момот, О. В., 2016. *Підготовка майбутніх викладачів вищих навчальних закладів до педагогічної діяльності в умовах магістратури*: автореф. кандидата пед. наук. Хмельницький: Хмельницький національний університет, 23 с.
338. Моргенстерн, Дж., 2010. *Тайм-менеджмент. Искусство планирования и управления своим временем и своей жизнью*. Москва: ООО Изд-во “Добрая книга”.
339. Мочалова, М. С., 2012. Самоорганизация, мотивация и самомотивация как основа успешной учебно-профессиональной деятельности студентов физкультурных вузов. *Ученые записки университета имени П.Ф. Лесгафта*, № 9 (91), с. 115-118, с. 117.
340. Мочерний, С.В., ред., 2000. *Економічна енциклопедія*: у трьох томах. Київ: Академія.
341. Мунтян, Т.В., 2015. *Підвищення мотивації студентів до самостійної навчальної діяльності як необхідна умова формування умінь самоорганізації (на прикладі англійської мови)*, [online]. Режим доступу: http://ekhshuir.kspu.edu/bitstream/123456789/4732/1/_2015.pdf
342. Мюллер, В.К., 1971. *Англо-русский словарь*. 70 000 слов. 16-е изд., стереотип. Москва: Советская энциклопедия, 912 с.
343. *“Навыки XXI века”*: новая реальность в образовании, [online]. Режим доступу: http://erazvitie.org/article/navyki_xxi_veka_novaja_realnost
344. Наливайко, О.Б., 2016. *Формування професійної культури майбутніх сімейних лікарів у процесі контекстної підготовки*. Кандидат наук. Вінниця: Вінницький державний педагогічний університет імені Михайла Коцюбинського.
345. Національна рамка кваліфікацій, 2019. *Офіційний вісник України*, № 49, с. 62.
346. *Національна стратегія розвитку освіти в Україні на період до 2021 року*, [online]. Режим доступу: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/344/2013>
347. Неволіна, В.В., и Щеглова, М.И., 2016. Исследование особенности самоорганизации как сущностной характеристики тайм-менеджмента студента. *Таврический научный обозреватель*, №9 (14), с. 47-49.
348. Некрасова, С. М., 2010. Готовність педагога до професійного саморозвитку: сутність, структура, проблеми дослідження. *Науковий вісник Мелітопольського університету*. Серія “Педагогіка”, с. 7-13.
349. Непрокіна, І. В., 2013. *Метод моделювання як основа педагогічного дослідження*, [online]. Режим доступу : http://teoria-practica.ru/rus/files/arhiv_zhurnala/2013/7/ pedagogika/neprokina.pdf
350. Нестеренко, Г.О., 2003. *Синергетичний вимір самореалізації особистості в умовах трансформації суспільства*: автореф. кандидата філософ. наук. Київ: Інститут вищої освіти АПН України.
351. Нечаев, В. Д., и Вербицкий, А. А., 2010. Через контекст – к модулям: опыт МГГУ им. М. А. Шолохова. *Высшее образование в России*, № 6, с. 3-11.
352. Нечепоренко, М. В., 2011. *Емоційно-вольова культура студента*: монографія. Харків: ХНУ імені В.Н. Каразіна.
353. Низамова, Г.А., Ишмуратова, И.А., и Ханнанова Ю. И., 2015. Значимость формирования у студентов вузов компетенций самоорганизации учебно-профессиональной деятельности. *Актуальные вопросы психологии и педагогики в современных условиях*: сборник науч. трудов по итогам междунар. науч.-практ. конф. Санкт-Петербург, № 2, с. 122-124.

354. Никитенков, Н. Н., и Никитенкова, Н. А., 2009. *Синергетика для инженеров: учебное пособие*. Томск: Изд-во Томского ун-та, 168 с.
355. Новаченко, Т. В., 2004. *Формування педагогічної самоорганізації студентів педагогічних училищ*: автореф. дис. кандидата пед. наук. Одеса: Південноукраїнський державний педагогічний університет імені К.Д. Ушинського.
356. Новаченко, Т. В., 2013. *Самоорганізація діяльності державного службовця: вітчизняний та європейський досвід*: навч.-метод. матеріали. Київ : НАДУ. 96 с.
357. Новиков, А. М., 2010. *Основания педагогики*: пособ. Москва : Изд-во “Эгвес”, 208 с.
358. Новиков, А. М., 2013. *Педагогика : словарь системы основных понятий*. М. : ФГНУ ИТИП РАО, Изд. центр ИЭТ, 268 с.
359. Новиков, А. М., и Новиков, Д. А., 2010. Построение образовательных моделей. Как строится образовательная модель? *Инновационные проекты и программы в образовании*, № 1, с. 3–9.
360. Носкова, Т.Н., и Куликова, С.С., 2009. Формирование компетенции самоорганизации студентов как основы обучения в современной образовательной среде университета. *Известия Российского государственного университета им. А.И.Герцена*, №83, с.78-87.
361. Овсієнко, Л.М., 2013. Сутність понять “компетенція”, “компетентність”, “компетентнісний підхід”, “якість освіти” у світлі сучасної освітньої парадигми. *Науковий вісник Донбасу*, № 2, [online]. Режим доступу: http://www.irbis-nbuv.gov.ua/cgi-bin/irbis_nbuv/cgiirbis_64.exe?I21DBN=LINK&P21DBN=UJRN&Z21ID=&S21REF=10&S21CNR=20&S21STN=1&S21FMT=ASP_meta&C21COM=S&2_S21P03=FILA=&2_S21STR=nvd_2013_2_32
362. Огієнко, О., 2011. Тенденції розвитку проектної технології у зарубіжній педагогіці ХХ століття. *Порівняльна професійна педагогіка*, № 1, с. 31-38.
363. Огінова І. О., та Пахомов, О.Є., 2011. *Теорія еволюції (системний розвиток життя на Землі)*: підручник. Дніпропетровськ: Вид-во Дніпропетр. ун-ту, 540 с.
364. Ожегов, С. И., 1987. *Словарь русского языка*. 19-е изд., испр. Москва : Рус. язык, 750 с.
365. Оконь, В., 1968. *Основы проблемного обучения*. Москва: “Просвещение”.
366. Олійник, В. В., 2010. Професійне удосконалення науково-педагогічних працівників: проблеми та шляхи вирішення. В: *Проблеми та перспективи формування національної гуманітарно-технічної еліти* : зб. наук. пр., вип. 27 (31) : в 3-х ч. Ч. 1. Харків : НТУ “ХПІ”, с. 109–120.
367. Осадченко, И. И., Коновалова, Е. Ю., и Сыротюк, С.Д., 2013. Классификация ситуационных заданий в контексте изучения курса “Основы педагогического мастерства”. *Вектор науки ТГУ*, № 3, с. 446-450.
368. Павелків, К.М., 2011. *Формування рефлексивної культури у процесі професійно-педагогічної підготовки майбутніх учителів-філологів*: автореф. кандидата пед. наук. Одеса: Південноукраїнський державний педагогічний університет імені К.Д.Ушинського.
369. Павлик, О. Б., 2004. *Професійно-педагогічна підготовка майбутніх перекладачів до використання офіційно-ділового мовлення*: автореф. кандидата пед. наук. Хмельницький: Хмельницький національний університет.
370. Павлова, В.А., 2011. Формирование навыков самоорганизации и самообразования студентов технических вузов. *Человек и образование*, № 4 (29), с. 115-117.
371. Павлова, О. І., 2014. *Контроль знань як засіб корекції навчальної діяльності з математики студентів*, [online]. Режим доступу: <http://college.nuph.edu.ua/wp-content/uploads/2014/05/8f.pdf>
372. Падалка, О. С., та Нісімчук, А. С., 2004. *Дидактико-технологічна підготовка магістрів: прикладний аспект* : монографія. Кн. 2. Луцьк : Вид-во “Волинська обл. друкарня”.

373. Паниотто, В.И., Максименко, В.С., 2003. *Количественные методы в социологических исследованиях*. Киев, с. 170.
374. Панфілов, О. Ю., та Венгерова, Е.С., 2015. Соціетальні детермінанти розвитку сучасної освіти. *Вісник Національного університету "Юридична академія України імені Ярослава Мудрого"*, № 3 (26), с. 26-27.
375. Пахмутова, М.А., 2013. Специфика личностной самоорганизации студентов, включенных в исследовательскую деятельность. *Вестник ЧГПУ им. И.Я.Яковлева*, № 1 (77). Ч. 2, с. 137-144.
376. Перевозчиков В. I., 2010. Актуальні питання розвитку акмеологічної науки в Україні. *Акмеологія в Україні: теорія і практика*, № 1, с. 14–17.
377. Перегончук, Н. В., та Краєвська, Т. С., 2018. Психологічні ресурси особистості майбутнього психолога. *Young Scienyist*, № 2 (54), с. 477-480.
378. *Перелік основних видів роботи педагогічних і науково-педагогічних працівників вищих навчальних закладів*: Наказ МОН України № 450 від 07.08.2002, [online]. Режим доступу : <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/z0701-02>
379. Печерська, Г. О., 2013. Професійні ціннісні орієнтації вчителів. *Психологічні науки*: зб. наук. праць, Т.2, вип. 10, с. 252-257.
380. Пехота, О.М., ред., 2001. *Освітні технології*: навч.-метод. посіб. Київ : А.С.К.
381. Пикельная, В. С., 1993. *Теория и методика моделирования управленческой деятельности (школоведческий аспект)*. Доктор наук. Кривой Рог: Криворожский государственный педагогический институт, 374 с.
382. Письменний, І., 2009. Індивідуальна самоорганізація посадових осіб органів публічної влади: синергетичний підхід, [online]. *Державне управління та місцеве самоврядування*, вип. 1. Режим доступу : [http://www.dbuapa.dp.ua/vidavnictvo/2009/2009-01\(1\)/index.html](http://www.dbuapa.dp.ua/vidavnictvo/2009/2009-01(1)/index.html)
383. Плаксін, А.А., 2015. Формування дидактичної культури майбутніх викладачів ВНЗ МВС: контекстний підхід до відбору змісту освіти. *Вісник Дніпровського університету імені Альфреда Нобеля. Серія "Педагогіка і психологія". Педагогічні науки*, № 1(9), с. 158-162.
384. Побірченко, Н. С., 2012. Компетентнісний підхід у вищій школі: теоретичний аспект. *Освіта та педагогічна наука*, № 3, с. 24-31.
385. Погребная, О. С., 2007. *Рефлексия как условие формирования адекватной "Я-концепции" педагога*: автореф. кандидата психол. наук. Ставрополь: ГОУ ВПО "Северо-Кавказский государственный технический университет".
386. Погребняк, Н. М., 2013. Сучасний етап піднесення вищої педагогічної освіти університетського рівня у Західній Європі, США та Японії. *Ученые записки Таврического национального университета имени В.И. Вернадского. Серія "Проблемы педагогики средней и высшей школы"*, Т. 26 (65), № 1, с. 141-152.
387. Погребняк, Н. М., 2013. *Університети Європи як центри становлення і розвитку педагогічної освіти (на матеріалі Німеччини та Франції)*, [online]. Режим доступу: <http://enpuir.npu.edu.ua/bitstream/123456789/14677/1/Pogrebnyak.pdf>.
388. Подольская, Е. А., ред., 2010. *Выпускник вуза в современном социокультурном пространстве* : моногр. Харьков : Изд-во НУА.
389. *Положення про навчально-методичний комплекс навчальної дисципліни в Житомирському державному університеті імені Івана Франка*, 2017. Житомир: ЖДУ ім. І. Франка.
390. *Положення про порядок проведення практичної підготовки здобувачів вищої освіти Дніпровського національного університету імені Олеся Гончара*, 2017, [online]. Режим доступу: http://www.dnu.dp.ua/docs/dnu/polozhennya/Polozhennya_Praktika_2017.pdf
391. Попова, Н. П., 1999. *Формирование умений самоорганизации учителя в педагогической деятельности в процессе повышения квалификации*: автореф. кандидата пед. наук. Новгород : Новгородский государственный университет имени Ярослава Мудрого.

- 392.Почтарева, Е.Ю., 2010. Контекстное обучение в системе повышения квалификации педагогов: праксеологические универсалии. *Научное обеспечение системы повышения квалификации кадров*, вып. 3(5), с. 21-27.
- 393.Пригожин, А.И., 1983. *Организации: системы и люди*. Москва : Политиздат.
- 394.Приходькіна, Н.О. *Особливості підготовки фахівця за магістерською програмою “Педагогіка вищої школи” у ДВНЗ “Університет менеджменту освіти” НАПН України*, [online]. Режим доступу : <https://scholar.google.com.ua/>
- 395.Приходько, Т. П., 2011. *Актуалізація мотивації на педагогічну самоорганізацію викладачів вищих навчальних закладів*, [online]. Режим доступу: <http://pedagogy-journal.kpu.zp.ua/archive/2011/17/63.pdf>
- 396.Приходько, Т.П., 2009. *Формування готовності майбутніх економістів до викладацької діяльності в процесі магістерської підготовки*: автореф. кандидата пед. наук. Запоріжжя: Класичний приватний університет.
- 397.Пріма, Р. М., 2009. *Формування професійної мобільності майбутнього вчителя початкових класів : теорія і практика*: монографія. Дніпропетровськ: ІМА-прес.
- 398.*Про затвердження Ліцензійних умов провадження освітньої діяльності*: Постанова КМУ від 2015 р. № 1187 (зі змінами від 2018 р.), Київ, [online]. Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1187-2015-%D0%BF>
- 399.*Про затвердження Положення про підвищення кваліфікації та стажування педагогічних і науково-педагогічних працівників вищих навчальних закладів*: наказ МОНмолодьспорт № 48 від 24.01.13 р., [online]. Режим доступу: http://osvita.ua/legislation/Vishya_osvita/35452/
- 400.Проценко, О. Б., 2015. Професійна підготовка викладачів вищої школи в магістратурі: досвід європейських країн. *Освітологічний дискурс*, № 3 (11), с. 238-245.
- 401.Прудникова, О.В., 2003. Синергетика як нова методологія прогнозування майбутнього. *Наукові записки Харківського військового університету. Соціальна філософія, психологія*. Харків: ХВУ, вип. 3 (18), с.104.
- 402.Прыгин, Г.С., 2013. О понятиях “субъект деятельности” и “субъект жизнедеятельности” с позиций субъектной регуляции. В: А. Л. Журавлев, Е.А. Сергиенко, ред. *Человек, субъект, личность в современной психологии*: матер. междунар. конф., посвященной 80-летию А.В. Брушлинского. Том 1. Москва: Изд-во “Институт психологии РАН”, с. 156-159.
- 403.*Психология и педагогика профессиональной деятельности*, [online]. Режим доступу: <http://uchebnik.biz/book/214-psixologiya-i-pedagogika-professionalnoj-deyatelnosti/118-bibliograficheskij-spisok.html>
- 404.*Психология Ψ*, [online]. Режим доступу: <http://psychology.com.ua/slovník-r/>
- 405.Рабина, Е. И., 2013. Структурно-функциональная модель самоорганизации времени студента в процессе профессиональной подготовки в вузе. *Письма в Эмиссия. Оффлайн*, декабрь, [online]. Режим доступа: <http://www.emissia.org/offline/2013/2104.htm>
- 406.Рабина, Е.И., 2011. Моделирование развития учений самоорганизации времени у студентов вуза, [online]. *Мир науки, культуры, образования*, вып. 2. Режим доступу: <http://cyberleninka.ru/article/n/modelirovanie-razvitiya-umeniy-samoorganizatsii-vremeni-u-studentov-vuza>.
- 407.Рабина, Е.И., и Савва Л.И., 2011. Педагогические условия, способствующие развитию учений самоорганизации времени студентов вуза. *Вестник ЮУрГУ*, вып. 3, с. 100-105.
- 408.Равен, Дж., 2002. *Компетентность в современном обществе: выявление, развитие и реализация*. Москва: Когито-Центр, 396 с.
- 409.Радчук, Г. К., 2015. Психологія аксіогенезу особистості в контексті вищої професійної освіти. *Особистість у розвитку: психологічна теорія і практика* : монографія. Суми : Вид-во СумДПУ імені А.С. Макаренка, с. 319-339.

410. Ральникова, И. А., 2009. Рефлексивное автопроектирование как технология самоорганизации в контексте становления и преобразования жизненных перспектив личности. *Сибирский психологический журнал*, № 33, с. 104-107.
411. *Рекомендация о статусе преподавательских кадров учреждений высшего образования* (Париж, 11 ноября, 1997 г.), [online]. Режим доступа: <http://un.by/f/file/Recommendations.pdf>
412. Репачевич, Е.С., 2001. *Современный словарь по педагогике*. Минск: Современное слово.
413. Реунова, М. А., 2013. *Педагогическая технология "тайм-менеджмент" как средство самоорганизации учебной деятельности студента университета*: автореф. кандидата пед. наук. Оренбург: Оренбургский государственный университет.
414. Реунова, М.А., 2012. Аксиологический аспект самоорганизации времени студента университета. *Вестник Оренбургского государственного университета*, №2 (138), с. 237–242.
415. Рибалка, В. В. 2014. *Психологія та педагогіка праці особистості: від обдарованості дитини до майстерності дорослого*: посібник. Київ: Ін-т обдарованої дитини, 220 с.
416. Рибалко, Л., 2016. Організаційна культура викладача вищої школи. *Наукові записки кафедри педагогіки*, вип. XXXIX, с. 179-183.
417. Робуль, О., 2006. Синергетика як інноваційна методологія педагогічної освіти. *Філософія освіти*, № 1 (3), с. 35-41.
418. Романова, Г.М., 2012. *Теорія і практика підготовки викладачів вищих економічних навчальних закладів до проектування навчальних технологій*: автореф. доктора пед. наук. Житомир: Житомирський державний університет імені Івана Франка.
419. Рубинштейн, С. Л., 2000. *Основы общей психологии*. Санкт-Петербург: Изд-во "Питер".
420. Рувинский, Л.И., и Арет, А.Я., 1976. *Самовоспитание школьников*. Москва: Педагогика.
421. Рузавин, Г. И., 2000. *Концепции современного естествознания*: учеб. для вузов. Москва: ЮНИТИ, 287 с.
422. Рябикина, З.И., Фоменко, Г.Ю., и Ожигова, Л.Н., 2013. Развитие идей А.В.Брушлинского в контексте субъектно-бытийного подхода. *Человек. Сообщество. Управление*, №4, с. 106-122.
423. Савва, Л. И., и Рабина, Е. И., 2011. Педагогические условия, способствующие развитию умений самоорганизации времени студентов вуза. *Вестник ЮУрГУ*, № 3, с. 100–105.
424. Савицька, Г. С., 2013. Професійна саморегуляція як важлива складова професійної самоорганізації майбутніх економістів. *Нова парадигма*, вип. 116, с.147-158.
425. Савчин, М. В., 2015. Проблема особистості у постмодерністській психології. *Особистість у розвитку: психологічна теорія і практика*: монографія. Суми: Вид-во СумДПУ імені А.С. Макаренка, 430 с.
426. Салан, Н. М., 2012. *Компетентність професійної самоорганізації майбутнього вчителя музики: категоріальний аналіз проблеми*, [online]. Режим доступа: http://elibrary.kubg.edu.ua/10641/1/N_Salan_28_03_12_konf_IM.pdf
427. *Самоорганизация*, [online]. Режим доступа: <http://www.persev.ru/samoorganizaciya> (дата звернення 25.05.19).
428. Сахно, М. В., 2013. Професійна підготовка майбутніх викладачів у магістратурі університетів Великої Британії. *Порівняльна професійна педагогіка*, №1, с. 256-261.
429. Сбруєва, А. А., 2014. Стратегії дослідно-орієнтованого навчання в університетах розвинених країн. В: Сбруєва А. А., Козлова О. Г., ред. *Теоретичні та методичні засади магістерської підготовки викладача вищої школи*: монографія. Суми: Вид-во СумДПУ імені А. С. Макаренка, с. 334-362.

- 430.Сбруєва, А. А., та Козлова, О. Г., ред., 2014. *Теоретичні та методичні засади магістерської підготовки викладача вищої школи*: монографія. Суми : Вид-во СумДПУ імені А. С.Макаренка, 440 с.
- 431.Светоч, В. Е., 2012. *Взаимосвязь показателей самоорганизации времени жизни и стресспреодолевающего поведения личности*: автореф. кандидата психол. наук. Москва: АНО ВПО “Московский гуманитарный университет”.
- 432.Свириденко, Д. Б., 2014. Флексибільне мислення у вищій освіті: контекст академічної мобільності. *Вища освіта України*, № 3 (дод. 2). Темат. вип. “Педагогіка вищої школи: методологія, теорія, технології”, Т.2, с. 343-346.
- 433.Семенов, О. М., 2005. *Професійна підготовка майбутніх учителів української мови і літератури*: монографія. Суми: ВВП “Мрія-1” ТОВ, 404 с.
- 434.Семенов, О. М., 2011. Магістерська освіта як освіта майбутніх викладачів вищої школи. *Вісник Черкаського університету*, вип. 206, с. 142-145.
- 435.Семиченко, В. А., 2004. *Психологія педагогічної діяльності*: навч. посібн. Київ: Вища школа.
- 436.Сергеева, Т. Б., 2013. Профессиональная мобильность преподавателя высшей школы: проблемы исследования. *Вестник ТОГУ*, № 1(28), с. 243-252.
- 437.Сергієнко, Н. П., та Сугак, О. С., 2017. Психологічні особливості саморегуляції особистості. *Проблеми екстремальної та кризової психології*, вип. 21, с. 171-178.
- 438.Серіков, В., 2017. Професійні складові освітньої діяльності викладачів вищих навчальних закладів зі специфічними умовами навчання. *Військова освіта*, №1 (35), с. 157-164.
- 439.Серьожнікова, Р.К., 2009. *Формування творчого педагогічного потенціалу майбутнього викладача у процесі професійної підготовки в університеті*: автореф. доктора пед. наук. Одеса: Південноукраїнський національний педагогічний ун-т ім. К.Д.Ушинського.
- 440.Сидоренко О., та Чуб, В., 2001. *Ситуаційна методика навчання: теорія і практика*. Київ: Центр інновацій та розвитку.
- 441.Сидоренко, Л.І. *Філософське осмислення людини*, [online]. Режим доступу: <http://www.philsci.univ.kiev.ua/biblio/sid-phil-human.htm> (дата звернення 22.06.2019).
- 442.Сидорчук, Н. Г., 2015. Порівняльний аналіз понять “компетенція” та “компетентність” як складних психолого-педагогічних феноменів. *Проблеми освіти. Спецвипуск*. Вінниця-Київ, с. 78-81.
- 443.Синергетике 30 лет. Интервью с профессором Г.Хакеном, 2000. *Вопросы философии*, № 3, с. 59.
- 444.Сиротенко, С.Б., 2012. Експериментальна перевірка педагогічних умов формування культури самоорганізації навчальної діяльності у курсантів ВВНЗ. *Вісник Національного університету оборони України*, № 2(27), с. 66-70.
- 445.Сиротін, О. С., 2015. Аналіз досвіду професійної підготовки викладачів вищої школи у США. *Вісник Дніпропетровського університету імені Альфреда Нобеля. Серія “Педагогіка і психологія”*. Педагогічні науки, № 2 (10), с. 37-40.
- 446.Сисоєва, С.О., та Кристопчук, Т.Є., 2012. *Освітні системи країн Європейського Союзу: загальна характеристика* : навч. посіб. Рівне : Овід.
- 447.Сисоєва, С.О., та Кристопчук, Т.Є., 2013. *Методологія науково-педагогічних досліджень*: підручник. Рівне: Волинські обереги. 360 с.
- 448.Сисоєва, С.О., та Соколова, І.В., 2016. *Теорія і практика вищої освіти*: навч. посібн. Київ-Маріуполь.
- 449.Ситаров, В.А., 2009. Проблемное обучение как одно из направлений современных технологий обучения. *Знание. Понимание. Умение*, № 1, с. 148-157.
- 450.Скрипкина, А. В., и Карамбилов, В. А., 2013. Междисциплинарный анализ понятия “самоорганизация” в контексте самостоятельной работы студентов в вузе. *Теория и практика общественного развития*, № 5, с.136-140.

- 451.Скрипкина, А.В., и Бойко, К. Ю., 2015. Организация и самоорганизация учебного времени студентов как ресурс современного высшего образования. *Гуманитарные, социально-экономические и общественные науки*, №8.
- 452.Скрипкина, Т. П., 1987. Психологические особенности проявления доверия на основе интеграции внутренних ценностей на этапе ранней юности. *Проблемы формирования ценностных ориентаций и социальной активности личности*. Москва: Политиздат, с. 115-126.
- 453.Сластенин, В. А., 2006. Субъектно-деятельностный подход в общем и профессиональном образовании. *Сибирский педагогический журнал*, (5), с. 17-30.
- 454.Сластенин, В.А., 1976. *Формирование личности учителя советской школы в процессе профессиональной подготовки*. Москва.
- 455.Сластенин, В.А., 1977. Педагогическая деятельность и проблема формирования личности. *Психология труда и личность учителя*: сб. науч. трудов. Ленинград.: Изд-во ЛГУ, с. 30-45.
- 456.Сліпчишин, Л., 2015. Рефлексія як механізм формування конструктивних умінь особистості. В: В.Г. Кремень, М.Ф. Дмитриченко, Н.Г. Ничкало, ред. *Концептуальні засади професійного розвитку особистості в умовах євроінтеграційних процесів*: зб. наук. статей. Київ: НТУ, с. 453-459.
- 457.Слободянюк, М. М. Організація. В: *Фармацевтична енциклопедія*, [online]. Режим доступу: <http://www.pharmencyclopedia.com.ua/>
- 458.Словарь, [online]. Режим доступу : <http://psihotesti.ru/gloss/tag/samoorganizatsiya/>
- 459.Гамезо, М. В., Степаносова, А. В., и Хализева, Л.М., 2001. *Словарь-справочник по педагогической психологии*. Москва: Наука, 462 с.
- 460.Словник української мови : в 11 т., 1973. Т. 4.
- 461.Снегірьов, І. О., 2015. Загальнонаукові основи нелінійного світорозуміння. *Філософія науки: традиції та інновації*, №1, с. 92-107.
- 462.Сокаль, В.А., 2018. Розвиток професійної педагогічної освіти у Північній Європі. *Молодий вчений*, № 4.1 (56.1),квітень, с. 68-72.
- 463.Соколова, Э.А., 2013. Психологические проблемы нехватки времени в профессиональной деятельности. *Вестник Брянского государственного университета*, № 1-1, с. 200-204.
- 464.Соломка, Т. М., 2017. Особистісне самоконструювання в умовах розвитку системи LLL (“Навчання впродовж життя”): теоретико–методологічні засади. *Проблеми сучасної психології*, вип. 37, с.433-448.
- 465.Спирин, Л.Ф., Степинский, А.М., и Фрумкин, М.Л., 1974. *Анализ учебно-воспитательных ситуаций и решение педагогических задач*: учебн. пособ. Ярославль: Изд-во ЯГПИ им. К.Д.Ушинского.
- 466.Столярчук, О.А., 2018. Рефлексивно-проектувальне навчання як засіб оптимізації становлення особистості майбутнього фахівця. *Освіта та розвиток обдарованої особистості*, № 3 (70), с. 21-26.
- 467.Стрекалова, Н. С., 2016. *Методологические аспекты самоорганизации* [online]. Режим доступа: http://www.tsutmb.ru/nauka/konferencii/2016/plps_16/2/strekalova.pdf
- 468.Стрельников, В., 2013. Компоненты професійної компетентності викладача вищої школи. *Гуманітарний вісник*, № 28, с. 278-285.
- 469.Стрюк, А. М., Стрюк, М. І., та Коваль, М. В., 2013. *Методична система навчання інформатичних дисциплін з використанням хмарних технологій*, [online]. Режим доступу: http://lib.iitta.gov.ua/1193/1/stryuk_v3.pdf (дата звернення: 17.01.2020).
- 470.Суворов, В.В., 2001. Самоорганизация – физический процесс, непсихический интеллект или эмерджентная экспликация? *Искусственный интеллект*, № 1, с. 118-129.
- 471.Сурженко, Л.В., 2014. *Синдром психического выгорания преподавателей высшей школы: ценностно-смысловой аспект*: монография. Краснодар: КубГАУ, 159 с.

472. Сурякова, М. В., та Єрмолаєва, Т. В., 2013. Самоорганізація особистості у вільний час. *Вісник Дніпропетровського університету імені Альфреда Нобеля. Серія "Педагогіка і психологія"*, № 1 (5), с. 88-94.
473. Сурякова, М.В. *Самоорганізація вільного часу конкурентоздатної особистості*, [online]. Режим доступу: <http://www.metaljournal.com.ua/self-organization-of-free-time>
474. *Сучасна українська освіта в контексті перспектив світового розвитку*, [online]. Режим доступу : <http://www.google.com.ua/search?sourceid=chrome&ie=UTF-8&q>
475. Сушенцева, Л. Л., 2010. Професійна мобільність як сучасна педагогічна проблема. *Креативна педагогіка: наук.-метод. зб. Вінниця, вип. 3*, с. 129-136.
476. Тенищева, В. Ф., 2012. *Интегративно-контекстная модель формирования профессиональной компетенции*: автореф. доктора пед. наук. Москва: ГОУ ВПО "Московский государственный лингвистический университет".
477. Тесленков, О. Ю., 2017. *Педагогічні умови формування професійної самоорганізації майбутніх учителів фізичного виховання*: автореф. кандидата пед. наук. Одеса: ДЗ "Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К.Д.Ушинського".
478. Тесленков, О. Ю., 2017. *Педагогічні умови формування професійної самоорганізації майбутніх учителів фізичного виховання*. Кандидат наук. ДЗ "Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К.Д.Ушинського".
479. Тимонин, А. И., и Павлова, О. А., 2014. Формирование социально-профессиональной мобильности как задача высшей школы. *Ярославский педагогический вестник*, № 1, Т. II (Психолого-педагогические науки), с. 216-219.
480. Томашевська, І.П., 2012. *Педагогічний самоменеджмент як передумова ефективної професійної діяльності учителя*, [online]. Режим доступу: <https://core.ac.uk/download/pdf/153576293.pdf>
481. Трофимов, К.В. *Самоорганизация студентов младших курсов педагогического вуза как фактор преобразования их жизнедеятельности в учебной и внеучебной работе*, [online]. Режим доступу: <http://pedsciencemag.ddk.com.ru/bulletin/pdfVersion?articleIdd=2211>
482. Троянская, А.И., 2011. *Профессиональная рефлексия личности в мире этнической культуры*: монографія. Ижевск: УдГУ.
483. Туленков, М., 2007. Сутність і співвідношення понять "організація", "самоорганізація" і "управління". *Політичний менеджмент*, № 1, с. 24-35.
484. Туркот, Т.І. Синанон-метод як засіб підготовки до професійної діяльності в системі "людина-людина". В: Т.І.Туркот. *Педагогіка вищої школи: навч. посібн.*, [online]. Режим доступу: <http://westudents.com.ua/glavy/50515-sinanon-metod-yak-zasb-pdgotovki-do-profesyono-dyalnost-v-sistem-quotlyudina-lyudinaquot.html>.
485. Туркот, Т.І., 2016. Синанон-метод як засіб попередження професійного вигорання менеджерів освітньої галузі. *Таврійський вісник освіти*, № 3 (55), с. 51-56.
486. Умінська, А.П., 2017. *Формування рефлексивної культури майбутнього вчителя іноземної мови у процесі професійної підготовки*. Кандидат наук. Житомир: Житомирський державний університет імені Івана Франка.
487. Учитель, І. Б., 2011. Самоорганізація майбутнього педагога професійного навчання як складова формування педагогічної майстерності. *Науковий часопис НПУ імені М. П. Драгоманова*, вип. 30, с. 222-226.
488. Фалеева, Л. В., 2012. Организованность и самоорганизация как качество личности: сравнительный анализ понятий. *Современные проблемы науки и образования*, № 4, с. 266-274.
489. Фалеева, Л. В., 2012. *Умения самоорганизации современной личности студента: от беспорядка к совершенству?!* [online]. Режим доступу: http://www.rusnauka.com/9_NND_2012/Pedagogica/2_104417.doc.htm
490. Фалеева, Л.В., 2013. Организация процесса формирования культуры самоорганизации студентов бакалавриата, [online]. *Современные проблемы науки и образования*, № 1. Режим доступа: www.science-education.ru/107-8070.

491. Федоров, А. О., та Пенюк, В. О., 2015. *Про деякі елементи діагностики ефективності роботи викладача у вузі* [online]. Режим доступу: <http://int-konf.org/konf022015/1008-k-h-n-docent-fedorov-a-o-penyuk-v-o-pro-deyak-elementi-dagnostiki-efektivnost-roboti-vikladacha-u-vuz.html>
492. Федотова, О. И., 2009. Контекстное обучение в компетентностном подходе. *Вестник развития науки и образования*, № 3, с. 80-81.
493. Фенина, О. Я., 2015. *Рефлексивно-поведінкові особливості становлення професійного самоменеджменту особистості*: автореф. кандидата психол. наук. Луцьк: Східноєвропейський національний університет імені Лесі Українки.
494. Филоненко, В. А., и Петьков В. А., 2013. *Самоорганизация в профессиональном становлении личности будущего педагога*, [online]. Режим доступу: <https://cyberleninka.ru/article/n/samoorganizatsiya-v-professionalnom-stanovlenii-lichnosti-buduschego-pedagoga.pdf>
495. Филоненко, В. А., и Петьков, В. А., 2014. Моделирование процесса формирования умений профессиональной самоорганизации у будущих педагогов, [online]. *Вестник Адыгейского государственного университета. Серия 3: Педагогика и психология*, вып. 3 (143). Режим доступа : <http://cyberleninka.ru/article/n/modelirovanie-protsessa-formirovaniya-umeniy-professionalnoy-samoorganizatsii-u-buduschih-pedagogov>
496. *Філософський енциклопедичний словник* [online]. Режим доступу : <https://studfiles.net/preview/5129867/>
497. Фоминых, М. В., 2011. *Игровое моделирование как средство подготовки студента профессионально-педагогического учебного заведения*: автореф. кандидата пед. наук. Екатеринбург: ГОУ ВПО “Оренбургский государственный университет”.
498. Фрейре Пауло, 2006. *Педагогіка душі*. В: Коваленко, Є. І., та Белкіна, Н. І. *Хрестоматія: навч. посіб.* Київ : Центр навч. літ., с.637–658.
499. Фридман, Л. М., 1987. *Педагогический опыт глазами психолога: кн. для учителя*. Москва: Просвещение.
500. Фрицюк, В. А., 2017. *Теоретичні та методичні засади підготовки майбутніх педагогів до безперервного професійного саморозвитку*. Доктор наук. Вінниця.
501. Фролов, И. Т., 1986. *Философский словарь*, 5-е изд. Москва: Политиздат, 590 с.
502. Хакен, Г., 1980. *Синергетика*. Москва: Мир.
503. Халанская, В. А., 2006. *Процесс самоорганизации личности студентов при изучении психологии с помощью активных методов обучения*: автореф. кандидата психолог. наук. Курск.
504. Харченко, Т. Г., 2013. *Гуманізація сучасної педагогічної освіти у Франції: теорія і практика* : монографія. Луганськ: Вид-во ДЗ „ЛНУ імені Тараса Шевченка”, 560 с.
505. Хатунцева, С. М., 2017. Проблема самоорганізації в процесі формування в майбутніх учителів готовності до самовдосконалення. *Педагогіка формування творчої особистості у вищій і загальноосвітній школах*. Запоріжжя, вип. 52 (105), с. 339–349.
506. Хеккаузен, Х., 2003. *Мотивация и деятельность*. 2-е изд. Санкт-Петербург: Питер; Москва: Смысл.
507. Ходаківський, Є. І., Богоявленська, Ю. В., та Грабар, Т. П., 2011. *Психологія управління*: підручник. 3-тє вид., перероб. та доп. Київ : Центр учбов. літ., 664 с.
508. Холковська, І. Л., ред., 2017. *Професійно-педагогічна компетентність викладача вищого навчального закладу*: навч. посіб. Вінниця: ТОВ “Нілан ЛТД”, 144 с.
509. Хорєв, І., 2009. Теоретичні проблеми дослідження наукових засад професійної мобільності викладача вищої школи. *Вісник Львівського університету. Серія Педагогіка*, вип. 25, Ч. 3, с. 242-249.
510. Хоріна, О. І., 2016. Рефлексивні процедури як складова соціально-психологічної технології супроводу освітніх та суспільних реформ. *Андрагогічний вісник*, [online], № 7, с. 96-108.

- 511.Хоружий, Г., 2018. Компетентнісні моделі у вищій освіті та бізнесі: зарубіжний досвід. *Вісник КНТЕУ*, №1, с. 131–147.
- 512.Хтун Хтун Наинг, 2015. *Формирование учений самоорганизации у студентов-химиков на основе синергетического подхода*. Кандидат наук. Курск.
- 513.Цветкова, А.Т., 2010. Обоснование взаимосвязи мотивации и самоорганизации учащихся в учебной деятельности. *Наука и школа*, №3, с. 69-73.
- 514.Цветкова, Г. Г., 2014. *Професійне самовдосконалення викладачів гуманітарних дисциплін вищої школи* : монографія. Слов'янськ : Вид-во Б. І. Маторіна, 478 с.
- 515.Чайка, В.М., 2006. *Теорія і технологія підготовки майбутнього вчителя до саморегуляції педагогічної діяльності*: автореф. доктора пед. наук. Тернопіль: Тернопільський національний університет ім. В.Гнатюка.
- 516.Чайченко, Н.Н., Артюшкіна, Л.М., Зосименко, О.В., та Рудь, О.М. 2016. *Стажування магістрантів*: методичні рекомендації. Суми : СОІППО.
- 517.Черних, В. П., ред., 2014. *Енциклопедичний тлумачний словник фармацевтичних термінів*: укр.-лат.-рос.-англ. : навч. посіб. Вінниця : Нова книга, 824 с.
- 518.Чернілевський, Д.В., ред., 2010. *Методологія наукової діяльності*: навч. посібн., 2-ге вид., доповн. Вінниця: Вид-во АМСКП, 484 с.
- 519.Черняков, В. В., 2012. Класифікація професійних ситуацій учителя фізичної культури. *Педагогіка і психологія*, № 3, с. 107-110.
- 520.Чкан, А. С., Маркова, С. В., та Коваленко, Н.М., 2014. *Самоменеджмент* : навч. посібн. Запоріжжя : ЗНУ.
- 521.Чудакова, В. П., 2015. Дослідження “вольового самоконтролю/вольової саморегуляції” – показника сформованості психологічної готовності до інноваційної діяльності й конкурентоздатності особистості: діагностично-інтерпретаційний компонент. *Освіта і розвиток обдарованої особистості*, № 1, с. 39–47.
- 522.Чудина, Е. Е., 2013. Концепция профессионально-личностного саморазвития учителя в непрерывном педагогическом образовании. *Педагогические науки*, № 4, [online]. Режим доступу: http://www.online-science.ru/m/products/pedagogical_sciense/gid558/pg0/
- 523.Чудина, Е. Е., 2013. Профессионально-личностное саморазвитие будущего учителя в вузе. *Известия Волгоградского государственного технического университета*, вып. 9 (112), Т.13, с. 155-159.
- 524.Шаповалова, В. С., 2017. Самомотивация, или как заставить себя действовать. *Современная фармация*, [online]. Режим доступу: <http://modern-pharmacy.com.ua/samomotivatsiya-ili-kak-zastavit-sebya-dejstvovat>
- 525.Шапран, О. І., 2011. Наукові підходи до педагогічного моделювання інноваційної підготовки майбутнього вчителя. *Гуманітарний вісник ДВНЗ "Переяслав-Хмельницький державний педагогічний університет імені Григорія Сковороди"*: зб. наук. праць. Переяслав-Хмельницький, № 21, с. 315–318.
- 526.Шапран, Ю., 2016. *Формування професійної компетентності майбутніх учителів біології*: монографія. Переяслав-Хмельницький: Вид-во “КСВ”, 334 с.
- 527.Швалб, Ю. М., ред. 2018. *Особистісні детермінанти еколого-орієнтованої життєдіяльності*: монографія. Київ: Інститут психології імені Г. С. Костюка НАПН України.
- 528.Шевчук Р., 2016. Методологія наукового пізнання: від явища до сутності. *Філософські та методологічні проблеми права*, № 1 (11), с. 31-45.
- 529.Шехавцова, С. О., 2014. Критерії та показники формування суб'єктності студентів до професійно-педагогічної діяльності в університеті. *Вісник Житомирського державного університету імені Івана Франка*, вип. № 4 (76), с. 104-107.
- 530.Шинкарук, В. ред., 2002. *Філософський енциклопедичний словник*. Київ: Абрис, 744 с.
- 531.Штепа, О.С., 2009. *Самоменеджмент: дефініція та діагностика*, [online]. Режим доступу: http://scienceandeducation.pdpu.edu.ua/doc/2009/8_2009/30.pdf.pdf

- 532.Штепа, О.С., 2016. Психологічні ресурси як медіатор внутрішнього та зовнішнього “Я” людини. *Проблеми сучасної психології*, вип. 31, с.559-568.
- 533.Щеголь, В.И., и Михайловская, Т.А., 2010. Рефлексия в творческом саморазвитии проектной деятельности студента. *Педагогическое образование и наука*, № 5, с. 64-67.
- 534.Щедровицкий, Г.П., 2005. *Мышление – понимание – Рефлексия*. Москва: Наследие ММК, с.64-125.
- 535.Щербакова, О. И., 2011. *Психология конфликтологической культуры личности специалиста: формирование в контекстной образовательной среде*: автореф. доктора психол. наук. Москва: Московский государственный гуманитарный университет им. М. А. Шолохова.
- 536.*Щодо рекомендацій з навчально-методичного забезпечення*: лист МОН № 1/9-434 від 09.07.2018 року, [online]. Режим доступу: http://osvita.ua/legislation/Vishya_osvita/61422/
- 537.Щуркова, Н.Е., 1986. *Вы стали классным руководителем*. Москва : Педагогика, 112 с.
- 538.*Энциклопедический словарь Брокгауза и Ефрона* : в 86 т., 1890–1907. Санкт-Петербург.
- 539.*Энциклопедический словарь по психологии и педагогике*, 2013, [online]. Режим доступу: http://psychology_pedagogy.academic.ru/19183/
- 540.Юдин, С. А., 2016. Взаимосвязь показателей самоорганизации учебной деятельности студентов вуза и временной перспективы личности. *Вестник Кемеровского государственного университета*, № 2, с. 151-155.
- 541.Яворський, А.А., 2014. *Розвиток професійної самоорганізації майбутнього вчителя біології в процесі педагогічної практики*: автореф. кандидата пед. наук. Переяслав-Хмельницький.
- 542.Ягупов, В. В., 2012. Провідні методологічні характеристики основних видів компетентності майбутніх фахівців, що формуються в системі професійно-технічної освіти. В: В. О. Радкевич, ред. *Модернізація професійної освіти і навчання: проблеми, пошуки і перспективи*: зб. наук. пр. Київ: Інститут професійно-технічної освіти НАПН України, вип. 2, с. 48-62.
- 543.Ядровская, М. В., 2013. Модели в педагогике. *Вестник Томского государственного университета*, № 366, с. 139–143.
- 544.Яковлев, Е.В., Яковлева, Н.О. 2006. *Педагогическая концепция: методологические аспекты построения*. Москва: Гуманитар. изд. центр ВЛАДОС, 239 с.
- 545.Яо Ямін, 2018. *Методика самоорганізації навчального простору майбутніх викладачів-музикантів у педагогічних університетах України*. Кандидат наук. Національний педагогічний університет імені М.П.Драгоманова.
- 546.Яо Ямін, 2018. Основні компетентності самоорганізації навчального простору майбутнього викладача-музиканта в процесі вокальної підготовки (методичний аспект). *Науковий часопис НПУ ім. М.П.Драгоманова. Серія 16: Творча особистість учителя: проблеми теорії і практики*, вип. 30, с. 94-98.
- 547.Ярошинська, О. О., 2014. *Проєктування освітнього середовища професійної підготовки майбутніх учителів початкової школи* : монографія. Умань : ФОРМ Жовтий О. О.
- 548.Ярушкин, Н. Н., 1998. *Саморегуляция и самоорганизация социального поведения личности*: автореф. доктора психол.наук. Санкт-Петербург.
- 549.Ярушкин, Н. Н., и Сатонина Н. Н., 2013. Роль саморегуляции и самоорганизации в управленном трудовом коллективе. *Вестник Самарской гуманитарной академии. Серия “Психология”*, № 1(13), с. 42-57.
- 550.Agolla, J.E. & Ongori, H., 2009. *An assessment of academic stress among undergraduate students: The case of University of Botswana*. Botswana: University of Botswana.
- 551.Armstrong Catherine, 2008. *5 Skills You Need to Become a Lecturer in Higher Education*, [online] Available at: <https://www.jobs.ac.uk/careers-advice/working-in-higher-education/1198/5-skills-you-need-to-become-a-lecturer-in-higher-education>.

552. Ashby W. R., 1947. Principles of the self-organizing dynamic system. *Journal of general psychology*, vol. 37, pp. 125-128.
553. Baker, E. D., Hope, L., and Karandjeff K., 2009. *Contextualized Teaching and Learning: A Faculty Primer: A Review of Literature and Faculty Practices with Implications for California Community College Practitioners* [online]. Available at: <http://www.cccbsi.org/Websites/basicskills/Images/CTL.pdf>.
554. Bangs, J., and Frost, D., 2012. *Teacher self-efficacy, voice and leadership: Towards a policy framework for education international*. Cambridge : University of Cambridge faculty of education, 47 p.
555. Berns, R. G., and Erickson, Patricia M., 2001. Contextual Teaching and Learning: Preparing Students for the New Economy. *The Highlight Zone: Research and Work*, № 5, p. 1-8. [online]. Available at: <http://citeseerx.ist.psu.edu/viewdoc/download?doi=10.1.1.453.3887&rep=rep1&type=pdf>
556. Blumberg, A., & Golembiewski, R., 1976. *Learning and change in groups*. N.Y.
557. Borkowski, J. G., & Thorpe, P. K., 1994. Self-regulation and motivation: A life-span perspective on underachievement. In D. H. Schunk & B. J. Zimmerman (Eds.). *Self-regulation of learning and performance: Issues and educational applications*, p. 45-73.
558. Brock University. Educational Studies (Joint PhD Program). [online] Available at: <https://brocku.ca/programs/graduate/joint-phd-ed/>
559. Carnegie Mellon University. [online] Available at: <https://www.cmu.edu/teaching/services/graduate-students.html>.
560. Cherniss, C., 1993. The role of professional self-efficacy in the etiology and amelioration of burn-out. In: *Professional of Burn-out: Resend Developments in Theory and Research*. London: Taylor and Francis, p. 135-149.
561. Dembo, M. H., 2004. *Motivation and learning strategies for college success: A self-management approach*. New Jersey: Lawrence Erlbaum Associates.
562. Devlin, M., and Samarawickrema, G., 2010. The criteria of effective teaching in a changing higher education context. *Higher Education Research & Development*, Vol. 29, № 2, p. 111–124.
563. Eberly Center. *Teaching Excellence & Educational Innovation*, [online]. Available at: <https://www.cmu.edu/teaching/graduatestudentsupport/index.html>
564. École normale supérieure, [online]. Available at: <http://www.ens.fr/en/academics/academic-programs/phd-programs>.
565. Freie Universität Berlin, [online]. Available at: <https://www.fu-berlin.de/sites/dse/studium/master/qmaster>.
566. Guerriero, Sonia. *Teachers' Pedagogical Knowledge and the Teaching Profession*, [online]. Available at: http://www.oecd.org/education/cei/Background_document_to_Symposium_ITEL-FINAL.pdf
567. Harvard graduate school of education, [online]. Available at: <https://www.gse.harvard.edu/doctorate/edd>
568. Harwell, Sandra H., 2003. *Teacher Professional Development: It's Not an Event, It's a Process*. Texas.
569. Hemp Paul, 2004. Presenteeism: At Work – But Out of it. *Harvard Business Review*, octobe, p. 1-11.
570. Hooper Paul D. *Presenteeism*, [online]. Available at: <https://theflyingpigconsultants.files.wordpress.com/2015/03/presenteeism.pdf>
571. Hotaman, D., 2010. The teaching profession: knowledge of subject matter, teaching skills and personality traits. *Procedia Social and Behavioral Sciences*, № 2, p. 1416–1420.
572. Hudson, C., and Whisler, Vesta R. *Contextual Teaching and Learning for Practitioners*, [online]. Available at: [www.iiisci.org/journal/cv\\$/sci/pdfs/e668ps.pdf](http://www.iiisci.org/journal/cv$/sci/pdfs/e668ps.pdf).
573. Keele University, [online]. Available at: <https://www.keele.ac.uk/study/postgraduatestudy/postgraduatecourses/>.

574. Keele University. *Academic mentors: code of practice*, [online]. Available at: www.keele.ac.uk/depts/ed/TLHEP/mentors.html.
575. Kumaravadivelu B., 2001. Toward a Postmethod Pedagogy. *Tesol quarterly*, vol. 35, No. 4, p. 537-560, [online] Available at: <http://www.bkumaravadivelu.com/articles%20in%20pdfs/2001%20Kumaravadivelu%20Postmethod%20Pedagogy.pdf>
576. Laroche, L., Nicol, C. and Mayer-Smith, J., 2007. New Venues for Science Teacher Education: Self-organizational Pedagogy on the Edge of Chaos. *An International Journal of Complexity and Education*, Vol. 4, № 1, p. 69–83.
577. Lloyd, J. W., Bateman, D. F., Landrum, T. J., & Hallahan, D. P., 1989. Self-recording of attention versus productivity. *Journal of Applied Behavior Analysis*, №22, p. 315-323.
578. London City University. *Guidelines for a mentoring scheme for academic staff*, [online]. Available at: [http://www.city.ac.uk/sd/mentoring academic.html](http://www.city.ac.uk/sd/mentoring%20academic.html).
579. Looi Chng, V. L., and Coombs, S.T., 2004. Applying Self-organised Learning to Develop Critical Thinkers for Learning Organisations: a conversational action research project. *Educational Action Research*, Vol. 12, № 3, p.363-386.
580. Ludwig-Maximilians-Universität, [online] Available at: <https://www.muenchen.de/sehenswuerdigkeiten/orte/119314.html> (19.07.2019).
581. Ludwig-Maximilians-Universität. *Das masterstudium an der lmu münchen*, 2016, [online]. Available at: <https://www.uni-muenchen.de/studium/studienangebot/studiengaenge/abschluesse/download/masterstudium.pdf>
582. Medibank's Sick at Work: The cost of presenteeism to your business and the economy, 2011, July, 12 p.
583. Moreno Rubio, C., 2009. Effective teachers –Professional and personal skills. *ENSAYOS, Revista de la Facultad de Educación de Albacete*, № 24, p. 35-46.
584. Oates, W., 1971. *Confessions of a workaholic*. NY., p. 23.
585. Perin, D., 2011. *Facilitating Student Learning Through Contextualization*. CCRC Working Paper, Columbia University, 62 p.
586. Pintrich, P. R., & De Groot, E. V., 1990. Motivational and self-regulated learning components of classroom academic performance. *Journal of Educational Psychology*, № 82.
587. PSL Université Paris. [online]. Available at: <https://www.psl.eu/en/education/master-s-degree-physics>.
588. Sears, S., 2003. *Introduction to Contextual Teaching and Learning*. Bloomington, Indiana, 53 p.
589. *Self-graphing of on-task behavior: Enhancing the reactive effects of self-monitoring on on-task behavior and academic performance*. *Learning Disability Quarterly*, 14, p. 221-230.
590. Shamsid-Deen, I., and Smith, Bettye P., 2006. Contextual teaching and learning practices in the family and consumer sciences curriculum. *Journal of Family and Consumer Sciences Education*, Vol. 24, No. 1, p. 14–27.
591. *The Preparing Future Faculty Program. Brochure*, 2004, [online]. Available at: <http://www.preparing-faculty.org/Brochure.pdf>.
592. The University of Melbourne, [online]. Available at: <https://study.unimelb.edu.au/find/interests/higher-education/>.
593. *Tuning educational structures in Europe, TUNING*, [online] Available at: <http://www.unideusto.org/tuningeu/>.
594. *Understanding presenteeism. Workplace Possibilities*, by The Standard, 2012, November, 8 p.
595. University of Cambridge, [online]. Available at: <https://www.training.cam.ac.uk/cppd/course/cppd-self7> [Accessed 15 July 2019].
596. University of Dundee, [online]. Available at: <https://www.dundee.ac.uk/study/pg/>.
597. University of Kent, [online]. Available at: <https://www.kent.ac.uk/courses/postgraduate/239/higher-education#structure>.

598. *University of Pittsburg School of Education*.
<https://www.education.pitt.edu/FutureStudents.aspx>.
599. *University of York*, [online]. Available at: L: <https://www.york.ac.uk/study/postgraduate-taught/courses/ma-education/> (16.07.2019).
600. Westrup, U., and Planander, A., 2013. Role-play as a pedagogical method to prepare students for practice: The students' voice. *Högre utbildning*, Vol. 3, Nr. 3, p. 199-210.
601. Wibrowski, C. R. *Self-regulated learning processes among inner city students*. Unpublished doctoral dissertation, Graduate School City University of New York.
602. Zimmerman, B. J., & Martinez-Pons, M., 1988. Construct validation of a strategy model of student self-regulated learning. *Journal of Educational Psychology*, № 80, p. 284-290.
603. Zimmerman, B. J., & Martinez-Pons, M., 1990. Student differences in self-regulated learning: Relating grade, sex, and giftedness to self-efficacy and strategy use. *Journal of Educational Psychology*, № 82, p. 51-59.

Наукове видання

Мирончук Наталія Миколаївна

**Контекстна підготовка
майбутніх викладачів вищої школи
до самоорганізації у професійній діяльності:
теорія і практика**

Монографія

Видано в авторській редакції

Формат 60x84/16. Ум.друк.арк. 23,25
Наклад 300 прим. Зам.729.

Видавець О. О. Євенок
м Житомир, вул. М.Бердичівська, 17 А
тел.: (0412) 422-106

Свідоцтво про внесення суб'єкта видавничої справи
до Державного реєстру видавців, виготівників
і розповсюджувачів видавничої продукції України
серія ДК № 3544 від 05.08.2009 р.

Друк та палітурні роботи ФОП О. О. Євенок
10014, м. Житомир, вул. М.Бердичівська, 17А
тел.: (0412) 422-106, e-mail: book_druk@i.ua